(⁊ notos meos) Eccĩ. xiij. hũilis cũ ceciderit expellet̃ etiam a notis (a miſeria) q̃ꝫ terribilis res eſt quã oĩs ita fugiunt. felicitas aũt attrahit muſcas q̃ſi mel: ſed vere ibi ẽ mel ſup ſpinas. vñ dicit Sene. Diues quẽ tu felicẽ cunctis admirantibus credis ſepe dolet: ſepe ſuſpirat multi illuꝫ comitant̃: mel muſce ſequunt̃ cadauera lupi. frumentuꝫ formice predam ſequit̃ turba iſta nõ hominem.

Ps. lxxxviij

Pſalmus LXXXVIII

Miſericordias domini ineternuꝫ cantabo.

Titul⁹ (intellect⁹ ethan iſraelite.) In p̃cedenti pš. egit de tribulatiõe eccleſie p quam timor incutit̃ ſed ne timor degeneret in deſperationẽ: hĩ ſequit̃ iſte pš. in quo agit ḋ dei miſcđia p quã eſt ſpes. ſpes ei nõ debet eſſe ſine timore nec ecõuerſo. vñ in Deut. xxiiij. Precipit̃ ne altera mola in pignore accipiat̃. ethan interp̃tat̃ robuſtus. Eſt ergo ſenſus tituli. hic pš. agens de miſcđia dei eſt (intellectus ethan iſraelite) q: ipſa dei miſcđia intelligit̃ a robuſtis q̃ in tribulatiõe non frangunt̃ ſed deũ habent pre oculis et ſperant eripi ⁊ ſaluari p miam ei⁹. ⁊ hoc etiã bene notat̃: q: p̃cedens pš. terminat̃ p miſeriã. Iſte ṽo incipit a miſericordia. ⁊ ex his pꝫ intentio hui⁹ pſal. q̃ eſt monere nos vt in deo ſpem habeam⁹. Mod⁹ talis eſt. q: ſex ſunt partitiões. Primo de dei miſcđia ⁊ veritate ſe cantaturũ ꝓmittit. Scđo diuerſis modis dei laudes ⁊ ei⁹ potentiã deſcribit ibi (cõfitebunt̃) Tercio ponit ꝓmiſſiões patris de xp̃o ibi (tunc locut⁹ es) Quarto illis ꝓmiſſiõib⁹ aduerſa dicit ibi (tu ṽo) Quinto oñdit ꝙ ꝓmiſſiões implent̃ i carne xp̃i ibi (vſq̄ quo) Sexto oñdit ꝙ ꝓmiſſiões implentur etiã in mẽbris nõ tp̃aliter ſed ſp̃ualiter: ibi (vbi ſunt ⁊c̃.) Itaq̄ ꝓpheta infirm⁹ in ſe ſed in miſcđia dei robuſt⁹: ab eadẽ ſic incipit (miſe. dñi ineter. canta.) .i. laudabo. mias aũt dicit pl'alit̃ ꝓpter plures effectus miſcđie. de quib⁹ poſtea dicem⁹. vna quidẽ in ſe eſt dei miſcđia. ſicut ei⁹ eſſentia. ſed q: miſericordia inuitat ad ſpeꝫ. ſpes aũt ſine timore inutilis eſt ideo ſubiungit.

2 **In generatione ⁊ generationẽ annunciabo veritatem tuam in ore meo.**

In gene. ⁊ gene.) .i. coram p̃ñtib⁹ ⁊ futuris vel corã patrib⁹ veteris ⁊ noui teſt. vel corã iudeis ⁊ gentib⁹ (annunciabo veritatẽ. t.) .i. iuſticiã q̃ timorẽ incutit (in ore meo) nõ dicit ex ore: ſed (in ore) vt notet ꝙ in ore morat̃. nõ tñ tranſit ſicut ſupra Semp laus ei⁹ in ore meo. he ſunt vniuerſe vie dñi miſcđia ⁊ veritas quas ſemp cogitat hõ iuſtus ſperans ꝓpter p̃mã timens ꝓpter ſecundã. ⁊ int̃ has duas molas ſe molit ⁊ p̃parat voluntati diuine. Itẽ miſericors eſt dñs ꝓmittendo regna celeſtia. verax in reddendo ꝓmiſſa. ⁊ hoc ſemp cantaturũ ⁊ laudaturũ ſe ꝓmittit ꝓpheta dicens (miſcđias dñi ⁊c̃.) ſecur⁹ etiã mias ⁊ veritatem cantabo. q: de his certus ſum.

Qm̃ dixiſti ineternũ miſericordia edifica-
3 **bit in celis: p̃parabit̃ veritas tua in eis.**

Qm̃ di.) .i. p ſp̃m̃ ſctm̃ mihi reuelaſti ꝙ impietate tp̃aliter ruente (mia ineter. edifi. in ce.) .i. p celos .i. ap̃los q̃ p̃dicauerũt miam dei (⁊ veritas tua) ꝓmiſſionũ (p̃parabit̃ i eis) .i. p eos: q: ipi p̃dicando p̃parabunt corda hoim. pš. Celi enarrant glo. dei ⁊c̃. ⁊ cuius rei veritas p̃parabit̃: oñdit cum ſubiungit.

4 **Diſpoſui teſtamentũ electis meis. iuraui dauid ſeruo meo vſq̄ ineternũ preparabo ſemen tuum.**

Diſpo.) q. d. dixiſti ꝙ veritas p̃parabit̃: ⁊ hoc etiã dixiſti (diſpo. teſ. m.) .ſ. nouũ qđ antonomatice dicit̃ (teſtm̃) q: in illo ẽ ꝓmiſſio hereditatis ⁊ q̃b⁹ diſpoſuiſti nõ reprobis ſ; (electis meis) hoc teſtamentũ in morte xp̃i cõfirmatũ ẽ Heb. ix. teſtamentũ in mortuis cõfirmatũ eſt. alioq̄n nondũ valet dũ viuit q̃ teſtat⁹ eſt. nec ſolũ diſpoſui. ſ; ⁊ prius (iuraui da. ſeruo meo) q̃d (vſq̄ ineternũ p̃parabo ſe. t.) d ẽ xp̃m q̃ de te in poſteritate tua ſꝫ carnẽ naſcet̃. de hoc ſemine ⁊ abrae dictũ eſt. Geñ. xxij. in ſemine tuo bñdicent̃ oĩs gentes h̃ ſemen p̃paratũ eſt ineternũ: q: xp̃us eſt rex etern⁹ cui⁹ regni nõ erit finis: vñ de xp̃o q̃ eſt myſticus dđ verius legit̃ ꝙ dicit (iuraui da.) .i. xp̃o (ſeruo meo) q̃ mihi ſeruit reducẽdo oues p̃ditas ad caulas paradiſi (iuraui) .ſ. h̃ (vſq̄ inet̃. p̃para. ſe. t.) .ſ. fideles in xp̃m credẽtes.

Et edificabo in generatione ⁊ generationem ſedem tuam. 5

Edi. in ge. ⁊ ge.) .i. vſq̄ ineternũ (ſedẽ. t.) ſedes xp̃i nos ſum⁹ nũc ⁊ in futuro. in nobis eñ ſedet ⁊ ſedebit: nunc regens tũc regnans. ij. Re. vij. ſtabiliã thronũ regni ei⁹ vſq̄ in ſempiternũ ⁊c̃. hoc de ſalomone ſeu de regno dauid ad l'ram intelligi nõ põt: q: illud regnũ iã diſperſũ ẽ ⁊ deſtructũ. vñ neceſſe eſt ꝙ de regno xp̃i intelligat̃. Iſte etiã ṽſus de btã ṽgine põt exponi allegorice. Ipa ei eſt ſedes dei et xp̃i quã edificauit dñs in generatõe p̃ñti p grãm ⁊ in generatiõe futura ⁊ eterna p gl'iam. Cañ. iij. Ferculũ fecit ſibi rex ſalomõ. iij. Reg. x. Fecit rex thronũ de ebore grandẽ. ij Paral. ix. Fecit rex ſoliũ eburneũ ⁊ veſtiuit illđ auro mũdiſſimo. Itẽ adhuc (edificat̃ in ge. ⁊ ge.) q: ei⁹ altaria ⁊ eccleſie ꝯſtrui ⁊ pulcrificari nõ ceſſant ipſa dicit Eccĩ. xxiiij. Qui elucidant me vitã eternã habebũt. Elucidat̃ aũt cuꝫ ei⁹ eccl'ie vel altaria pulcriores ſunt Cũ effert̃ laudib⁹. Luc. j. ecce eñ ex hoc bea. me di. om. ge. Cũ candelis ad l'ram accenſis honorat̃. h̃ nõ tñ ꝓphete ſ; cuilibet fideli cõueniũt maxime hoi quẽ de multis peccatis vel de ſeculo extraxit dñs vt dicat (miſe. do. ineter. can.) Zach. j. Reuertar ad ir'lm in miſericordijs. Btũs Berñ. ſeptem aſſignat mias dei ſic dicens. ſeptem in me inuenio dei mias. Prima eſt ꝙ a multis pc̃is adhuc in ſeculo poſituꝫ me cuſtodiuit. prima inquã nõ inter omnes q̃s mihi impendit ſ; inter. vij. prima ⁊ h̃ trib⁹ mõis occaſiõe ſubtractiõe reſiſtendi data ṽtute affectiõis ſanitate. Scđa miſeratio fuit expectatio ſuſtinentis q̃ tardabat vltionẽ q: indulgentiã cogitabat lõganimit̃ expectãs electionẽ p̃deſtinatiõis ſue iplerı volens ⁊ q̃ nos dilexit ꝓpt̃ nimiã charitatẽ. Tercia miſeratio fuit ꝙ ad p̃niam me cõuertit ꝯcutiẽs cor meũ ⁊ excitans vt auerteret ſuoꝝ vulnera pc̃oꝝ ⁊ vulnerũ ſentiret dolorẽ terrens ⁊ deducens ad portas inferi ⁊ meliorẽ mihi cõſolationem inſpirans: ſpem indulgẽtie largiendo. Quarta mia fuit ꝙ ſuſcepit miſericordit̃ penitentẽ. ſic eñ ex toto indulſit: tã liberalit̃ oẽm donauit iniuriã. vt iã nec damnet vlciſcendo nec ꝯfundat improperando nec min⁹ diligat imputãdo. Seq̄t̃ mia q̃nta p quã mihi ꝯtinẽdi deinceps ⁊ emendaci⁹ viuendi p̃ſtitit ṽtutẽ. carnẽ cũ cõcupiſcẽcijs ſuis p̃ñs ſeculũ cũ curioſitatib⁹ ſuis. ⁊ etiã ipm cũ tentatõib⁹ ſuis. cõterens ſathanã ſub pedib⁹ meis. Sexta mia eſt grã ꝓmerendi bona eterna. q̃ grã in trib⁹ maxime ꝯſtat in odio p̃teritoꝝ maloꝝ: in cõtẽptu p̃ñtiũ bonoꝝ in deſiderio futuroꝝ. Septima mia eſt ſpes obtinẽdi: tria ſiquidẽ deſidero in q̃b⁹ ſpes mea tota ꝯſiſtit q̃ ſũt charitas adoptiõis: veritas ꝓmiſſiõis: ptãs redditiõis. ij. Thim̃. j. Scio cui credidi ⁊ certus ſum q: in charitate nimia adoptauit me q: verax eſt in ꝓmiſſione: ⁊ potens in exhibitiõe hic eſt funicul⁹ triplex q̃ difficile rũpit̃ quẽ nobis a patria nr̃a in hunc carcerẽ dimiſſum firmit̃ obſecro teneam⁹: vt ipſe nos ſubleuet ⁊ trahat vſq̄ ad cõſpectũ magni dei: vſq̄ hic ſunt ṽba beati Berñ. has mias dꝫ cantare ineternũ q̃cunq̄ eas cõſecutus eſt ⁊ q̃libet eas põt cõſequi niſi per eũ ſtet. Notandũ aũt ꝙ prius ſunt legende noſtre miſerie ⁊ poſtmodũ cantãde ſunt dei miſcđie q̃ ſt̃ cõtra miſerias vnde etiã quot in nobis miſerias inuenim⁹ tot dei miſericordias flagitare ⁊ poſtea cantare debemus.

Notandũ ergo ꝙ multiplex eſt miſeria.
- Nature.
- Culpe.
- Pene.
- Ignorantie.

De miſeria nature. Iob. xiiij. Homo nat⁹ de mulie. brevi. tem. re. mul. miſerijs.

De miſeria culpe. Prouer. xiiij. Miſeros ferit peccatuꝫ populos.

A Allegorice de btã ṽgine q̃ ẽ ſedes dĩ: ⁊ q̃liꝫ tripl'r elucidat̃.

B Nõ. vij. miſericordias dei ſꝫ bernardũ

C Miſeria multiplex ⁊ qr̃ q̃libet har̃ in mltis ꝯſiſtit.

¶ De miſeria pene. Iac.iiij. Miſeri eſtote ⁊ lugete ⁊ plo
rate.
¶ De miſeria ignorante qualibet harum miſeriarũ in mul
tis conſiſtit.
¶ Miſeria nature in quatuoꝛ videlicet.

Miſeria na ture i q̃tuoꝛ cõſiſtit

¶ Oꝛ de nihilo eſt. Eſa.xlj. Ecce vos eſtis ex nihilo.
¶ Oꝛ fluit. Eccli.xiiij. Alia generant̃ ⁊ alia deijciunt̃: ſic eſt
generatio carnis ⁊ ſanguinis.
¶ Oꝛ alterat̃. Iob.xiiij. Nunq̃ȝ in eodem ſtatu ꝑmanet.
¶ Oꝛ coꝛrumpit̃. pſ. In miſerijs non ſubſiſtent.
¶ Miſeria culpe cõſiſtit in ſex.

Miſeria cul pe in ſex con ſiſtit.

¶ Quia adnihilat. Eze.xxviij. Nihili factus es.
¶ Quia ſpoliat. Luc.x. Incidit in latrones q̃ etiam ſpolia
uerunt eum.
¶ Quia cremat poſt moꝛtem. Eccli.xxvij. Contere͂t cũ de
linquente delictum.
¶ Quia angit verme cõſcientie. Hiere.ij. Arguet te mali-
cia tua ⁊ auerſio tua increpabit te.
¶ Quia vulnerat. Eccli.xxij. Quaſi rũphea bis acuta oĩs
iniquitas plage illius non eſt ſanitas.
¶ Quia obſtat miſericoꝛdie dei. Hiere.v. Peccata noſtra
ꝓhibuerunt bonũ a nobis. ⁊ hoc faciunt ꝯſum.

Verſus

¶ Adnihilat: ſpoliat: cremat: angit: vulnerat: obſtat.
¶ Miſeria pene eſt.
¶ Sollicitudinis. Eccli.xl. Occupatio magna eſt omnibꝰ
hominibus.

Miſeria pe- ne in octo cõ ſiſtit.

¶ Laboꝛis. Iob.v. Homo natus ad laboꝛem.
¶ Moꝛboꝛum. Ecci.xl. Moꝛs ſanguinis cõtentio oppreſ
ſiones ⁊c̃.
¶ Damnoꝛũ. ſ. rerum vel amicoꝛum. Ecci.xl. Omnia que
de terra ſunt in terram conuertent̃: vel moꝛtis. ij. Re. xiiij
Omnes moꝛimur.
¶ Seruitutis carnis. Ro.vij. Video aliam legem in mem
bꝛis meis repugnantem legi mentis mee.
¶ Seruitutis mundi. j. Coꝛinth.vij. Que nupta eſt cogi-
tat que ſunt mundi.
¶ Seruitutis peccati venialis Roꝛ.vij.
¶ Seruitutis gehenne. math.xxv. Ibũt in ſuppliciũ eter-
num ⁊c̃. ⁊ hec cõpꝛehendunt̃ iſto verſu.

Verſus

¶ Cura laboꝛ moꝛbi damna gehenna iugũ. ſ. moꝛtis.

Miſeria igno- rantie in tri- bus cõſiſtit.

¶ Miſeria ignoꝛantie ꝯſiſtit in his videlȝ qꝛ hõ ignoꝛat
¶ Initium ſuũ. vñ. iij. Reg.iij. Ego ſum ignoꝛans ingreſ-
ſum ⁊ introitum meum.
¶ Finem ſuum. vnde Eccli.ix. Neſcit homo finem ſuum
¶ Meritũ ſuũ. Eccls.ix. Neſcit hõ vtrũ amoꝛe an o. di. ſit
¶ Dicit ergo (mias) Ecce gratitudo. Col.iij. Grati eſtote
(dñi) ecce cõfeſſio ſeruilis cõditiõis. pſ. Seruꝰ tuꝰ ſũ ego.
(ineternũ) ecce pſeuerantia. Math.x. Qui pſeuera. vſq̃ȝ
in finẽ ſal. erit (cantabo) ecce hylaritas. ij. Coꝛ.ix. Hylarẽ

D

Duplex ge- neratõ bono rum.

datoꝛẽ diligit deꝰ (in genera. ⁊ gene. ⁊c̃.) Duplex eſt gene-
ratio bonoꝛ. Pꝛima gratie baptiſmalis in eccleſia militã
te. alia gloꝛie finalis: ſed infinite in eccleſia triumphante:
in vtraq̃ȝ cantat̃ ſanctꝰ ſanctꝰ ⁊c̃. ab oĩbus ſanctis ſm̃ ſta
tum differentẽ. De pꝛima dꝛ in pſ. Hec eſt generatio q̃. do.
Alia eſt gñatio tenentiũ dñm. Ecci.xxiiij. A generatõibꝰ
meis implemini ⁊c̃. ⁊ infra. memoꝛia mea in generationes
ſeculoꝝ (annunciabo) alijs nõ cõtentꝰ ꝓpꝛia ſalute. Apo.
in fi. q̃ audit dicat veni (veritatẽ) euangelij nõ vanitatem
phoꝝ. Hiere.x. Vana ſunt ⁊ opꝰ dignũ riſu (tuã) nõ mei
figmenti: ſ; de no. te. vel de veteri (in oꝛe) nõ ſolũ in coꝛde:
vt meticuloſi q̃ nõ audent tyrannis veritatẽ dicere ne of-
fendant eos. Itẽ (in oꝛe) nõ tm̃ p̃ lr̃as vel tractatꝰ vt illi
q̃ multa ſcribunt ⁊ nihil dicunt (meo) nõ alieno qḋ ẽ con
tra ep̃os q̃ p̃dicant ꝑ vicariũ: ⁊ alia q̃ laboꝛis ſunt mãdãt
ꝓcuratoꝛi: q̃ aũt ſunt honoꝛis ⁊ delitiarũ ⁊ diuitiarũ ſibi
reſeruant. nõ ſic Paulꝰ q̃ dicebat Act.xx. Nõ em̃ ſubter-
fugi q̃ minꝰ annũciarẽ vobis oẽ cõſiliũ dei (annũciabo) in
quã (qm̃ dixiſti). q. d. nec me ingerã ad p̃dicanduȝ donec
me mittas. nec cũ me miſeris recuſabo. ſ; eſt hꝫ duo gene-
ra hoĩm. Quidã em̃ ſe ingerunt. de quibꝰ Hiere.xxiij. Nõ
mittebã eos ⁊ ipſi currebãt. Alij aũt lȝ habeant mãdatuȝ
nolũt p̃dicare. mandatũ hꝫ q̃cunq̃ȝ officiũ p̃dicatiõis acce
pit ꝯ quos dicit Amos. Dñs locutꝰ eſt q̃s nõ ꝓphetabit
ꝓpter hoc dicit (annũciabo: qm̃ dixi. mi. edifi. in ce.). i. pre
cepiſti vt ꝑ p̃dicationẽ deſtructis vicijs edificent̃ virtutes
in ſanctis q̃ celi appellant̃ mia tũc edificat̃ cũ opa miſeri
coꝛdie cumulant̃ ⁊ dicit (ineternũ) vt ſit pſeuerantia. ſunt
em̃ q̃dam q̃ cito inceptã miam derelinquũt. Oſee.vj. mi-
ſericoꝛdia vr̃a quaſi nubes matutina ⁊ q̃ſi ros mane ꝑtrã
ſiens. ⁊ etiã ꝓpt̃ meritũ qḋ eſt indeficiẽs. hec vtraq̃ȝ rõ dꝛ
Eccli.xliiij. Illi viri mie ſunt quoꝝ pietates nõ defecerũt
⁊ cũ ſemine eoꝝ pſeuerauit bona hereditas. nõ tm̃ aũt mi
ſericoꝛdia dȝ p̃dicari ⁊ hr̃i ſ; etiã iuſticia. vñ addit (p̃para
bit̃ veri. t.). i. iuſticia tua (in eis) ſctis ſm̃ ꝙ dꝛ Eccli.xviij
añ iudiciũ para iuſticiã: vl̃ aliter ſm̃ ꝙ hec dictio (mia) eſt
ablatiui caſus (mia). i. ꝑ miam ꝑ opa mie (edifica. i ce.)
eterna manſio. Luc.xvj. Facite vobis amicos de mãmo-
na iniq̃. vt cũ defe. ⁊c̃. Domꝰ aũt nõ ſufficit ſine cibo vnde
addit (p̃parabit̃ veri. t. in eis) q̃ſi cibꝰ p̃parat̃ comedendꝰ
in aula regia. veritas ei quã tũc plene cognoſcemꝰ paſcet
nos ⁊ reficiet. Ioh.xvij. Hec eſt vita eterna vt cognoſca-
mus te verũ deũ ⁊ quẽ miſiſti ihm xp̃m. de hac p̃paratio
ne ſupꝛa. Paraſti in dulce. t. pau. deꝰ. ⁊ alibi. paraſti cibũ
illoꝝ qm̃ ita eſt p̃paratio eiꝰ. ergo (dixiſti) etiã hoc qḋ ſeq̃
tur. i. ꝓmiſiſti (diſpoſui teſt.) dans hereditatẽ eternã. Lu
ce.xxij. ⁊ ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater me
us regnũ (electis) nõ pharaonis q̃ ſubmerſi ſt̃ in mari ru
bꝛo. Exo.xv. (ſ; meis) Ioh.xv. Ego elegi vos de mundo:
ꝓpterea odit vos mundꝰ ⁊c̃. (iuraui dauid ſeruo meo). i.
viro iuſto foꝛti manu in bonis opibꝰ ⁊ aſpectu deſiderabi
li in bonis moꝛibꝰ ⁊ varijs ꝟtutibꝰ (vſq̃ȝ ineter. p̃da. ſe. t.)
ſemẽ ſũt opa q̃ vſq̃ȝ ineternũ p̃parant̃ cũ nõ ſũt coꝛrupta
pꝛaua intentiõe. ſ; ad eternã retributiõem oꝛdinant̃. Ecci.
xliiij. cũ ſemine eoꝝ pſeuerauit bona hereditas. 6

¶ Cõfitebunt̃ celi mirabilia tua domine et-
enim veritatem tuam in eccleſia ſanctoꝛum

E

De ꝑtãte di i q̃lr merito laudandꝰ eſt octo reſpe- ctibus.

¶ Scḋa ps in q̃ diuerſis mõis laudes ⁊ potẽtiã dei deſcri
bit: ſ; qꝛ vox vniꝰ vox nulliꝰ. oñdit pꝛimo ꝙ ⁊ ab alijs lau-
dabit̃ deꝰ dicens (cõfitebunt̃ ce.). i. celeſtes viri laudabũt
(mirabilia. t.) q̃ facies in eis ⁊ feciſti creãdo: recreãdo. iu
ſtificãdo. hec aũt ꝑtinent ad miam quã nõ ſolũ laudabũt
ſcti ſ; ⁊ iuſticiã. vñ addit (etem̃ veri. t.) q. d. nimirũ: ſ; lauda
bũt miam q̃ ipſi ſaluabũt̃. etem̃ laudabũt ipam iuſticiã q̃
repꝛobi damnabunt̃. ⁊ iſta laudatio vbi erit in vnitate ec-
cleſie: hoc eſt qḋ addit (in eccleſia ſanctoꝝ) ⁊ qꝛ ſe ꝓmiſe
rat laudaturũ cõſequenter diuerſimode laudat eum. Pꝛi
mo a poteſtate tonandi cum dicit.

¶ Quoniã quis in nubibus equabitur do- 7
no: ſimilis erit deo in filijs dei.

¶ Quis in nu. e. d. ⁊c̃.) q. d. merito eſt dñs laudandꝰ a me
(qm̃ q̃s i nu. e. d.) vt ſilr̃ tonat aut pluat. Salomõ voluit
eq̃ri dño vl̃ aſſilari in tonitru. Simõ magꝰ in volatu. Iob
xl. ſi habes bꝛachiũ ſicut deꝰ ⁊ voce ſili tonas. circũda tibi
decoꝛẽ ⁊c̃. j. Re.ij. dñm foꝛmidabũt aduerſarij eiꝰ: ⁊ ſuper
ipos in celis tonabit. Scḋo cõmẽdãt eũ ab expꝛ̃ſſa ſilitudi
ne pr̃is cũ addit (q̃s ſi. erit deo) pr̃i (in filijs dei). i. int̃ iu-
ſtos: ſicut xp̃s. q. d. nullꝰ. Xp̃s em̃ eſt filiꝰ dei ꝑ naturã ⁊ ſi
milis ei in eſſentia. iuſti aũt ſunt filij eiꝰ ꝑ grãȝ tm̃. Tercio
cõmendat ipm a fama cum dicit.

¶ Deus qui gloꝛificat̃ in cõcilio ſanctoꝛum 8
magnus ⁊ terribilis ſuper oẽs qui in cir
cuitu eius ſunt.

¶ Qui glo. in cõſi. ſan.) q̃ȝ cõſiliũ eſt vt ab oĩbꝰ gloꝛificet̃
Quarto a magnitudine cũ dicit (magnꝰ) Quinto a terro
re cũ addit (⁊ terribilis) nõ vnigeniti tm̃ ſ; (ſuꝑ oẽs q̃ i cir
cui. eiꝰ ſt̃). i. ſuꝑ gentes q̃ circa terrã ꝓmiſſiõis ſũt in qua
ſm̃ carnem cõtinebat̃ ⁊ ex illa miſſis aplis circũquaq̃ȝ ad
gentes factus eſt eis ꝑ miracula magnus ⁊ terribilis. Se-
xto cõmendat eum a largitate dicens.

¶ Dñe deꝰ virtutũ quis ſimilis tibi potenſ 9
es dñe: ⁊ veritas tua in circuitu tuo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

❡Dñe de⁹ virtu.) dator (q̄s ſimilis tibi) in tanta largitate null⁹. Jac. j. dat omnib⁹ affluent ⁊ nō improperat. Joh. j de plenitudine eius oēs accepim⁹. Septimo a potentia: cū dicit (po. es dñe) Octauo ab ampla poteſtate cū addit (⁊ veri. t.) .i. fides tua vel p̄dicatō tua (in circuitu. t.) .i. in oib⁹ gentib⁹ circa exiſtentib⁹. Et poſſet aliq̄s dicere: vere magn⁹ eſt dñs in terra. ſed nō in mari: vnde oſtendit q̄ ⁊ in mari habet poteſtatem dicens.

10 ❡Tu dñaris poteſtati maris: motum autē fluctuum eius tu mitigas.

❡Tu dñaris po. ma.) Job. xxvj. In fortitudine ei⁹ repente maria cōgregata ſunt nec tm̄ dñaris: ſʒ etiā (motū fluctuū ei⁹ tu mitigas) Mat. viij. Qualis ē hic q: venti ⁊ mare obediunt ei: ſic ad lr̄am legit̄ de mari. Uel myſtice poteſtas maris eſt altitudo ſeculi cui⁹ dñs dñat̄ q: velint nolint principes ⁊ tyranni ſubſunt ei multis etiā dñatus eſt p fidē q: cōuerſi ſeruierūt xp̄o (motū aūt flu. ei⁹ tu miti.) hoc dicit q: poſſet aliq̄s dicere ſi dñat̄ dñs ptātib⁹ his q̄re ſuſtinet q̄ opprimunt paupes ⁊ ſctōs: ad hoc eſt r̄nſio: q̄ dñs motū fluctuū ei⁹ .i. tribulatiōes ⁊ pſecutiōes q̄s ſctis inferunt nō vult auferre penitus ſʒ ita mitigat eas vt ſuſtineri poſſint ⁊ i eis mereant̄ ſancti ⁊ hoc eſt (motū aūt ⁊c̄.) nec tm̄ dñat̄ in terra ⁊ mari: ſed etiā in inferno: vn̄ addit.

Myſtice.

11 ❡Tu hūiliaſti ſicut vulneratū ſupbū in brachio virtutis tue diſpſiſti inimicos tuos

❡Tu) o xp̄e (hūiliaſti ſup.) .i. dyabolū p tuā humilitatē (ſicut vul.) vulnerat⁹ amittit vires in pte ⁊ nō in toto. ita dyabol⁹ xp̄o vulnerato ⁊ paſſo debilitat⁹ eſt vt hoiem nō poſſit vincere ſi ille velit reſiſtere. vn̄ Hiero. Debilis ē hoſtis q̄ nō pōt vincere niſi volentē. ſʒ nō penit⁹ extinct⁹ eſt vt eū nō poſſit tentare: qd̄ totū cedit ad vtilitatē hois. Job. xxvj. Prudētia ei⁹ pcuſſit ſupbū .i. dyabolū quē pcuſſit dominꝰ nō p potentiā ne ille poſſet cōqueri de violentia ſʒ p prudētiā. Eccl's. ix. Uir ſapiens ⁊ paup liberauit vrbē p ſapientiā ſuā (in bra. vir. t.) .i. in brachio extēto in cruce (diſperſiſti) q̄ſi vinctos ⁊ cōfuſos (inimi. t.) .ſ. aereas ptātes Crux aūt dr̄ virtus xp̄i q: lʒ occulta eēt ibi virtus ei⁹ vt dicit̄ Abac. iij. ibi abſcondita eſt fortitudo ei⁹: tm̄ p crucē deuicit demones. vn̄ dicit btūs Bern̄. Xp̄s debellauit aereas ptātes nō manu armata ſʒ cruci affixa nō equo reſidēs ſed in cruce pendens. vel ad prēm loquit̄ ꝓpha dicens (tu hūi. ſu.) ſicut expoſitū eſt: p xp̄m q̄ eſt (brachiū vir. t.) ⁊ p eū (diſpſiſti ini. t.) .i. iudeos p orbē captiuatos. vel ſic (tu humi. ſup.) .i. luciferū ſupbientē in celo deieciſti (ſicut vulne.) corp⁹ nō habebat in quo vulnerari poſſet. ⁊ iō bn̄ dicit (ſicut vul.) q: mens ei⁹ ſupba pcuſſa eſt ⁊ vulnerata gladio diuine vindicte. Eſa. xxvij. Uiſitabit dñs in gladio ſuo duro ⁊ grandi ⁊ forti ſup Leuiathan ⁊ infra. ⁊ occidet cetū q̄ in mari eſt. hoc exponi pōt ⁊ de antixp̄o ⁊ dyabolo de quo aperti⁹ dr̄ Eſa. xiiij. Quō cecidiſti de celo lucifer qui mane oriebaris ⁊c̄. ⁊ parū an̄ ⁊ tu vulnerat⁹ es ſicut ⁊ nos nr̄i ſilis effect⁹ es. vox eſt damnatoꝝ ad dyabolū detracta eſt ad inferos ſupbia tua. nec ſol⁹ lucifer cecidit ſʒ oēs ei⁹ cōplices. vn̄ bn̄ ſequit̄ (in bra. vir. t.) .i. fortitudine xp̄i qui eſt brachiū tuū (diſpſiſti inimic. t.) .ſ. alios demones q̄ ei⁹ gl'iam ⁊ altitudinē inuadere cupierūt. pſ. Exurgat deus ⁊ diſſipent̄ inimici ei⁹ ⁊c̄. Supra oſtēdit q̄ de⁹ potens eſt in terra ⁊ in mari ⁊ etiam in inferno. ꝯñter oſtendit q̄ potēs eſt ⁊ in celo. vnde addit

F Crux q̄re dr̄ virtus xp̄i.

12 ❡Tui ſunt celi ⁊ tua eſt terra: orbem terre ⁊ plenitudinem eius tu fundaſti: aquilonem ⁊ mare tu creaſti.

❡Tui ſūt celi) ad lr̄am: ⁊ hoc oñdiſti qn̄ inde expuliſti ſuperbos demones. ⁊ vt hoies diligenti⁹ intelligant q̄ ſui ſūt adhuc de terra replicat dicens (⁊ tua eſt terra) q: tu eam creaſti. vn̄ ſequit̄ (orbem ter. ⁊ ple ei⁹) .i. q̄cq̄d in eo ē (tu fundaſti) .i. creando ⁊ diſpouēdo ſtabilē feciſti. pſ. Dñi eſt ter. ⁊ ple. ei⁹. ⁊ hoc oñdit qn̄ inimicos ſuos iudeos p terrā diſperſit (aquilonē) p quē ⁊ alij venti intelligunt̄. vl' (aquilonē) .i. plagam aquilonarē (⁊ mare tu creaſti) vn̄ dñs eo ventoꝝ ⁊ mariū. ⁊ hoc oñdit dñs Math. viij. qn̄ imperauit ventis ⁊ mari ⁊ facta eſt tranq̄llitas magna. In h̄ aūt verſu elidunt̄ errores multoꝝ. q̄ cū dicit (tui ſunt celi) o xp̄e: eſt ꝯ̄ martionē (tua eſt terra) cōtra manicheū (orbem terre) ꝯ̄ donatiſtas (⁊ plenitudinē ei⁹) ꝯ̄ catharos (aquilonē) ꝯ̄ metheoricos (⁊ mare) ꝯ̄ ariſtotelicos: ſic expoſitū eſt de celo ⁊ terra ⁊ mari ad lr̄am. Myſtice ſic (tui ſunt celi) .i. apl'i de quib⁹ ſupra. Cōfitebunt̄ celi mirabilia tua (⁊ tua eſt terra) .i. eccl'ia p quos celos cōpluta pluuia doctrine ⁊ merito tua eſt: q: (orbē terre) .i. vlem eccl'iam (⁊ plenitudinē ei⁹) .i. eos q̄bus credentib⁹ cōpleta eſt (tu funda.) id eſt in fide firmaſti (aquilonē) .i. dyabolū q̄ frigidū flatū tentationū mittit ⁊ corda cōgelari facit frigore infidelitatis ⁊ peccati (⁊ mare) .i. malos ſupbos ⁊ elatos (tu creaſti) nō inquantū mali ſunt ſed inquantū ſunt. Itē cōmēdat eū a cōuerſione hoim cū dicit (thabor ⁊ hermon ⁊c̄.) mōtes ſunt ſyrie ⁊ p eos ſignificant̄ gentes q̄ in xp̄i noie exultauerūt: vel ſm̄ interp̄tatōes (thabor) iterp̄tat̄ lumē veniens ⁊ ſignificat iudeos ad quos primo venit lumē cognitiōis p legē (hermon interp̄tat̄ anathema ei⁹ ⁊ ſignificat gentes q̄ prius erant anathematizate .i. a deo ſeparate ⁊ aliene. De his ergo dicit (thabor ⁊ hermon) .i. iudei ⁊ gentiles in xp̄o quaſi in angulari lapide cōiuncti (in noie tuo) o xp̄e (exultabūt) eo q̄ a xp̄o xp̄iani vocabunt̄ ⁊ q: p illud nomen ſaluabunt̄. Act. iiij. q: (tuū brachiū) quo feciſti ⁊ redemiſti xp̄ianos ⁊ diſperſiſti inimicos (eſt cū potentia) qua potes ⁊ amicos defendere ⁊ inimicos pdere. ⁊ vt hoc fiat (firmet̄ ma. t.) .i. opatio tua ꝯ̄ ſupbos (⁊ exalt. dextera tua) .i. numer⁹ coꝝ q̄ in dextera ſunt cuſtodiendi augeat̄. poſtea cōmendat eū a iuſticia: vn̄ addit (iuſticia ⁊ iudi. p̄pa. ſe. t.) .i. ſedes tua q̄ eterna eſt p̄parabit̄ .i. apparebit parata ad faciendū iuſticiā ⁊ iudiciū .i. ad iuſte iudicādū cum manifeſte ſeparabunt̄ oues ab hedis: ſʒ ne crudelitas videat̄. poſtea cōmendat ipm̄ a miſc̄dia quā mō facit quā ſemp cōmitat̄ veritas. vn̄ dicit (mia ⁊ veritas precedent faciē. t.) q. d. tūc ita exercebis iuſticiā ſʒ interim anteq̄ʒ faciē iratam oſtēdas (miſc̄dia) q̄ deles peccata (⁊ veritas) qua ſoluis ꝓmiſſa (p̄cedent fa. t.) quā iratā oñdes in iudicio. ⁊ q: de hoc grati debent eſſe fideles ⁊ nō ingrati: addit Bern̄. (ppl's q̄ ſcit iubilationē) .i. q̄ ſcit deo gratias agere ꝓ impenſis beneficijs miſc̄die ſicut ſupra dixit. Miſc̄dias dñi ineternū cantabo. q: vbo illa bñficia explicari verbo nō poſſunt. nō dixit laudationē ſed (iubilatiōem) que eſt gaudiū qd̄ vbis exprimi nō poteſt. ꝓpter q̄d autem debeat ppl's iubilare apertius ſubiungit dicens (in lumine vul. t.) .i. in illuminatiōe fidei xp̄i filij tui. vel in illuſtratione ſp̄uſſancti (ambulabunt) .i. ꝓficient in bonis operibus (⁊ in noie tuo exultabunt tota die) .i. cōtinuā leticiam habis eis ad gl'iam ⁊ honorē nominis tui (⁊ in iuſticia) .i. in iuſta vita (tua) .i. a te data nō a ſe habita (exaltabunt̄) hic ⁊ in futuro: vel ad filiū loquit̄ ꝓpheta (dñe) xp̄e (in lumi. vul. t. ambula.) .i. in cognitiōe tua ꝓficient (⁊ in nomine. t.) xp̄iano (exultabunt tota die) .i. pſeuerant̄ ſicut martyres q̄ ꝓpter illud nomen interfecti ſunt gaudentes ⁊ exultantes in nomine xp̄i ⁊ tandē (in iuſticia tua) .i. in iuſto iudicio vbi facies iudiciū ⁊ iuſticiā ſimul (exaltabunt̄) quia q̄dam ſedebūt iudicantes alios. oēs aūt ad regnum exaltabunt̄ dicente domino. Math. xxv. Uenite benedicti patris mei pcipite ⁊c̄. Dico q̄ hic perſeuerabunt ⁊ in futuro exaltabunt̄ (quoniā gloria vir. coꝝ tu es) .i. de virtutib⁹ quas habent vel quas faciunt: non querunt gl'iam apud mundum. ſʒ tm̄ ꝓpter hoc nō deficiunt in pſecutionibus mundi. ſicut de mercennario dr̄ Joh. x. Mercennari⁹ fugit ⁊c̄. ideo etiā exaltabunt̄. q: hic nō ſe ſed deū p ſua opera exaltauerunt. ſed ne credat aliquis q̄ velit dicere h̄ ex ſuis meritis prouenire: addit (⁊ in beneplacito tuo) .i. nō noſtris meritis: ſed tua bona voluntate (exaltabitur) i futuro (cornu noſtrum) i. illa dignitas quā habebim⁹ in futuro: ⁊ de hoc habemus ſpem q: iam pro nobis incarnari voluiſti vt nos ſanctificares ⁊ regeres hoc eſt quod ſubiungit (quia domini eſt aſſumptio noſtra) .id eſt q: dñs aſſumpſit carnē noſtrā (⁊ ſancti iſrael regis nr̄i) id eſt regis

Myſtice

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

noſtri ſanctificantis (iſrl').i.pplm xp̄ianū vidēntē deū.per fidē. Eſa.xij.(magnꝰ in medio tui) ecce carnis aſſumptio (ſctūs iſrl') ecce ſanctificatio. Eph.v. Xp̄s dilexit eccliam ⁊ ſeipm̄ tradidit ꝓ ea vt eā ſanctificaret. ❡ Moralit (cōfitebunt celi mira.tua) celi ſunt predicatores boni a terra leuati virtutibꝰ ſtellati gratiaꝝ luminibꝰ illuſtrati deo habitare honorati pfectiōis circulo cōgirati. iſti cōfitebunt: nō abſcondent (mirabilia) nō ridicula (tua dn̄e) nō ſua ſicut helin.q̄ dicebat Job.xxxiij.miraculū meū nō te terreat ſupra. Celi enarrant gl'iam dei (etenī veritatē tuā cōfitebunt (multi cōfitent falſitatē ⁊ falſa mirabilia ⁊ de deo ⁊ de ſanctis ⁊ de ſe.ſicut p̄dicatores queſtuarij.ꝯ quos iob xiij. Nunq̄d deꝰ indiget veſtro mendacio (in ecclia ſcōꝝ) nō in latebris hereticoꝝ. Math.x.qd̄ in aure auditis p̄dicate ſup tecta.i.in apto ⁊ oībꝰ cōiter. Joh.xviij. Ego ſemp docui in ſynagoga ⁊ i templo quo oēs iudei cōueniunt ⁊ i occulto locutꝰ ſū nihil. Debet ergo p̄dicator narrare (mirabilia) nō ſua ſ; (dei) ⁊ veritatē nō falſitatē.q: hō q̄tūcū q; iuſtus:nihil eſt in reſpectu dei. Job.xxv.ſtelle nō munde ſunt in cōſpectu eiꝰ:quanto magis hō putredo ⁊ filius hoīs vermis:vnde addit (qm̄).q.d.hec eſt cauſa (qm̄ q̄s in nubibꝰ equabit dn̄o).i.inter p̄dicatores nullus:equari enī hō nō pōt deo. Job.ix. Nō iuſtificabit hō cōparatꝰ deo ſed quantū pōt imitari d;. Eph.v. Imitatores dei eſtote ſicut filij chariſſimi:vn̄ addit (q̄s ſimilis erit deo) ⁊ ſm̄ h̄ legendū eſt remiſſiue ⁊ nō interrogatiue.q.d.equari nō p̄t ſed quodāmō aſſimilari pōt ſicut patri filiꝰ vn̄ addit (in filijs dei) ille enī filiꝰ degener eſt:q̄ diſſimilis eſt:q̄ moribus alter. Jo.viij.ſi filij abrahe eſtis opera abrahe facite.q.d. nō eſtis veri filij:ſi patri ſimiles nō eſtis:vn̄ Luc.vj. Eſto te miſericordes ſicut ⁊ pater veſter mi.eſt.eodem mō ſicut ipſe verax:caſtus:largus:humilis ⁊ mitis.et philātropos eſt:ita ⁊ nos eſſe debemꝰ.ſed de multis ꝯquerit dn̄s ꝙ degeneres facti ſunt dicens ſupra. Filij alieni mentiti ſūt mihi. Filij alie.inuetera.ſunt ⁊ claudi. a ſemi.ſuis.vel interrogatiue pōt legi (q̄s ſilis erit deo in filijs dei).q.d.⁊ ſi ſit filius dei p grām:nō tn̄ pōt eſſe aliq̄s ei oīmodo ſilis. ps. Nō eſt ſimilis tui in dijs dn̄e. Job.xxvj. Nullꝰ ei ſilis i legiſlatoribꝰ.hanc aūt dei magnitudinē ⁊ excellentiā intelligentes ſancti viri ſe corā eo humiliāt. ⁊ ei etiā honoꝝ q̄ faciunt totā gl'iam attribuūt:vn̄ ſubiungit (deꝰ q̄ glori.in cōſilio ſctōꝝ).i.in corde eoꝝ vbi cū dn̄o tractant ꝓfunda cōſilia. Prouer.xx.ſicut aqua ꝓfunda ſic cōſiliū in corde viri.a quo enī recipi debeat cōſiliū dicit Eccli.vj.cōſiliariꝰ tibi ſit vnꝰ de mille.i.xp̄s.ſic ergo (glorificat deꝰ in ꝯſi.ſan.) qn̄ in ſecreto cordis ſui nō furant deo gl'iam ſuā.ſed oīa bona q̄ faciunt ei attribuunt:⁊ in eis nō ꝓpriā ſed dei gloriā q̄runt.⁊ hoc debent facere q: ipſe eſt (magnꝰ) ⁊ ita dignus gloria (⁊ terribilis).i.iudex i eos q̄ nō eū ſed ſeipos glorificant. Oſee.iiij. Gloriā eoꝝ in ignominiā cōmutabo j. Reg.ij.q̄cunq; honorificauerit me glorificabo eū. q̄ aūt cōtemnunt me erūt ignobiles:⁊ h̄ maxime attēdere debēt clerici ⁊ prelati.vn̄ dicit (ſup oīs q̄ in circuitu eiꝰ ſunt).i. ſup clericos ⁊ p̄latos q̄ ei aſtant ſup bonos eſt terribilis: q: ipſi timent eū.ſup malos aūt q: terribiliter ꝑcutit eos: qn̄q; etiā in p̄nti vnde terrent alij.ſicut de Nadab ⁊ abiu dicit Leui.x.ꝙ offerētes corā dn̄o ignē alienū:ignis egreſſus a domino deuorauit eos ⁊ mortui ſunt.⁊ dixit Moy.⁊ Aaron hoc eſt qd̄ locutus eſt dn̄s dicens.ſanctificabor in his q̄ appropinquant mihi ⁊ in cōſpectu oīs ppl'i glorificabor. Exo.xix.ſacerdotes q̄ accedunt ad dn̄m ſanctificent ne ꝑcutiet eos (dn̄e deꝰ vir.q̄s ſilis tibi) dn̄o deo diuitiaꝝ multi volunt eſſe ſiles ſed nō dn̄o deo virtutū. q̄s enī curat habere ſapiam modeſtiā pietatē ⁊c.oēs fere factis dicunt.det vitā det opes equū animū ipſe mihi parabo. itē dicit (dn̄e deꝰ) in ſinglari:⁊ addit (virtutū) in pl'ali:q: omniū virtuoſoꝝ eſt vnꝰ ⁊ idē deꝰ:ſ; vicioꝝ nō ſic. quorūdaꝫ enī deꝰ venter eſt. Phil.iij.quorūdā māmon.i.gaza.ij. Corinth.iiij.deꝰ huiꝰ ſeculi excecauit mentes infideliū.i.cupidoꝝ.q: ſicut dicit Hiero. Ille verā fidem de deo nō h; q̄ cupit in iſtis miſerijs fieri diues. Itē ipe eſt (deꝰ virtutū) id eſt exercituū ꝯ bellatores. Hiere.j.in fi.bellabūt aduerſum te ⁊ nō preualebunt:q: ego tecum ſum (potens es) ꝯ imperitantes ⁊ opprimentes. Job.xxv. poteſtas ⁊ terror apud ipm̄ eſt q̄ facit cōcordiā in ſublimibꝰ ſuis (dn̄e) ꝯ inobedientes q̄ ſunt filij Belial abſq; iugo. Naum.j.redde vota tua q: nō adijciet vltra vt ptranſeat in te Belial: (⁊ veritas tua in circuitu tuo).q.d.vbi tu habitas p gratiam.ibi in circuitu apparet veritas vite bone ad exemplū tue nō falſitas ſicut in ypocritis in quibꝰ habitat diabolꝰ ⁊ exterius apparet falſitas: q: boni vident. Job.xl. dicit de dyabolo ſub vmbra dormit in ſecreto calami coꝝ ypocrite q: interius vacuus eſt ⁊ exterius nitet. Eſa.lix.corruit veritas in platea:q: ſicut dicit Mat.vj. ypocrite amāt in angulis plateaꝝ ſtantes orare vt videant ab hominibꝰ. Sunt aūt multi q̄ veritatem vite non audent aggredi q: timent tentari ⁊ recidere in peccatū:vnde addit (tu dominaris po.maris) o domine cor hominis ꝓfundum ⁊ inſtabile mare dicit huiꝰ poteſtatis eſt voluntas cuiꝰ dominatur dn̄s. Eccli.x. In manu dei poteſtas hominis (motuz aūt fluc.eiꝰ).i.tempeſtatē cogitatōnū (tu mitigas) de quibus fluctibus Job.xx. Idcirco cogitatōnes mee varie ſuccedunt ſibi.⁊ mens mea in diuerſa rapit. de mitigatione. j. Cor.x.fidelis deus q̄ nō patiet vos tentari ſupra id qd̄ poteſtis.ſed faciet cum tentatione etiam ꝓuentum vt poſſitis ſuſtinere (tu humiliaſti ſuperbum) pauperē.i.carnez de quo Eccli.xxv.tres ſpecies odiuit anima mea ⁊ aggrauor valde anime illoꝝ. Pauperem ſupbū ⁊ diuitē mendacem ⁊ ſenem fatuum:quā carnem ſuperbientem cōtra ſpiritum.humiliat deus per flagella ⁊ infirmitates. Job.vj. Sagitte domini in me ſunt quarū indignatio ebibit ſpiritum meum.vn̄ addit (ſicut vulneratū) Prouer.xx. Liuor vulneris abſterget mala.ſicut de beato Benedicto legit: i dyalogo.ꝙ cū a ſtimulo carnis ſemel intm̄ infeſtaret vt deliberaret de reditu ad ſeculū ꝓiecit ſe nudum int ſpinas ⁊ vrticas.⁊ dicit ibi Grego.ꝙ p vulnus corpis ſanauit vulnꝰ mentis. Eccli.xj. Malicia hore obliuionē facit luxurie maxime (in brachio virtut(tue) duo ſt dn̄i brachia vnū miſcdie ⁊ alterū iuſticie.de primo Eſa.xl. In brachio ſuo leuabit agnos. De ſecundo hic ⁊ Eſa.liij.brachiū dn̄i cui reuelatū eſt.de vtroq; tn̄ pōt hoc intelligi q: in brachio miſcdie ⁊ in brachio iuſticie (diſpſiſti dn̄e inimi.tu.).i.carnis deſideria:mundi curas:dyaboli tentationes. Gen̄.xj. inde diſperſit eos dn̄s ſup faciem cunctaꝝ regionū (vl' inimicos tuos).i.mundi amatores. Jac.iiij. Quicunq; voluerit amicus eſſe huiꝰ mundi inimicus dei cōſtituit.hos diſpergit dn̄s in brachio virtutis ſue q: iuſto ſuo iudicio i curis ⁊ ſollicitudinibꝰ diſtrahunt. Exo.v. Diſperſus eſt populus p oēm terram egypti ad colligendas paleas: ita vt ſupradictum eſt facis reprimendo tentationes. ſed quare q: tibi cure eſt de tuis.hoc eſt qd̄ ſequit (tui ſūt celi).i. ad te ptinet cura de cōtemplatiuis (⁊ tua eſt terra).i.ad te ptinet cura de actiuis. Deut.iiij. Prope eſt deꝰ in celo ſurſum ⁊ in terra deorſum.ideo dr̄ Math.vj. Fiat voluntas tua ſicut in celo ⁊ in terra (orbē terre).i.vniuerſalem eccleſiam (⁊ plenitudinem eius).i.actiuos ⁊ contemplatiuos: quibus ipſa repletur (tu fundaſti) in charitate. Eph.iij.in charitate radicati ⁊ fundati vt poſſitis cōprehendere cum omnibus ſanctis que ſit latitudo:longitudo:ſublimitas ⁊ ꝓfundum (aquilonem).i.ſuggeſtionez dyaboli (⁊ mare) id ē motꝰ ex corruptione hominis ſurgētes (tu creaſti).i. ad vtilitatē hoīs eſſe feciſti. Eſa.liiij. Ecce ego creaui fabrū ⁊ ſufflantē in igne prunas ⁊ ꝓferentē vos in opꝰ ſuum ad vtilitatē dico.vtiles enī ſunt homini.q: ex hoc humiliat.⁊ q: reſiſtendo meret:vn̄ dictū eſt pplo iſrael de gentibꝰ per quas tentationes ⁊ carnales motus intelligunt. Deu.vij Nō poterit eas deleri pariter ne forte multiplicent ꝯtra te beſtie terre. Itē vtiles ſt q: ibi exercitat hō ad bellandū cōtra vicia.vn̄ Jud.iij.dicit. He ſunt gentes quas dereliquit dn̄s vt erudiret in eis iſraelē ⁊ eos q̄ nō nouerāt bella cananeoꝝ ⁊ ꝓpter hoc bene ſequit.

G — Moralr gl'r p̄dicatores p celos ſignificati debēt cōfiteri mirabilia dei.

H — Quis efficit vl' dr filiꝰ dei

❡ Thabor ⁊ hermon in nomine tuo exultabunt tuum brachium cum potentia. 13

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶Thabor ꝛ her.in no.t.exul.)thabor interptaꝭ lumēve nicus ꝛ ſignificat eos q̄ ita p exercitū tentationū illuminā tur ꝛ erudiunꝭ (hermon)anathemata meroris vl̄ triſticie ꝛ ſignificat eos q̄ in bello cōtra vicia facti victores ſeparā tur a merore ꝛ eterna triſticia. Hec ergo duo genera homi nū exultabunt in noīe dn̄i:q2 in eo p tentationes illuminā tur ꝛ fiunt victores:nec mirū dn̄e:q2 (tuū brachiū)q̄ eos in tentatione ꝓtegis(eſt cū potentia)Heb.ij. Potens eſt ꝛ eis q̄ tentanꝭ auxiliari.ij. Pe.ij. Nouit de⁹ tentatiōe pi os eripere:vel p(thabor)intelligi poſſunt iuuenes quorū lumen ſcientie ꝛ glorie eſt adhuc inveniendo:p(hermon) ſenes q̄ ſeparatiōi ꝛ meroꝝ ꝓximi ſunt:hi debent exulta re in noīe dn̄i ꝛ in operib⁹ ſalutis nō in opib⁹ dyaboli. Iu uenes multi letanꝭ in luxuria:ſenes in auaricia. Prouer. ij. Relinquunt iter rectū ꝛ ambulant p vias tenebroſas q̄ letanꝭ cum malefecerint ꝛ exultant in reb⁹ peſſimis.pſ.ſe nes cū iunioꝛib⁹ lau.no.dn̄i:vel p(thabor) intelliguntꝭ lu minoſi.i.ſapientes:p(hermon)hylares in opib⁹ bonis a q̄b⁹ ſeparaꝭ triſticia ꝛ accidia.iſti(exultabunt)in futuro: (in noīe dn̄i).i.in laude ei⁹ q̄ eos ſaluabit.pſ. Exultabunt ſancti in glia. Eccli.xxx.in fi.exultatio viri ꝛ longeuitas.i.

I *Quis dr vir* eternitas. Vir eſt q̄ eſt ſapiens ꝛ fortis ꝛ q̄ hic ſcieuerit con uerſari in medio praue ꝛ pūerſe nationis ꝛ virilia opa fe cerit:tunc gaudebit:qd̄ etiā innuit cū ſubiungit(tuū bra. cū potentia)qd̄ ſic legi pōt ipi exultabūt q̄ fuerūt (brachi um tuū cū potentia).i.q̄ fortiter opati ſunt.brachiū eīn et man⁹ dn̄i ſunt boni operarij. Nūe.xj. Nūq̄d man⁹ dn̄i in ualida eſt.ita videꝭ in hoc ſenſu.q2 Luce.x.dicꝭ. operarij pauci ſ briareus.i.dyabol⁹ eſt centiman⁹ ad faciendos lo culos ꝛ recipiendas p̄bendas. Itē ſicut de dn̄o dr̄ q brā chiū eius eſt cū potentia:ita deberet eē vt poſſet dici de vi carijs ei⁹.ſ.de p̄latis ꝛ clericis ſed lingua coꝝ eſt cū poten tia:brachiū aūt aridū.cū auſteritate eīn imperant ꝛ cū po tentia vt dr̄ Eze.xxxiiij.ꝛ cū remiſſione operanꝭ:vn̄ veruz eſt de ipis qd̄ de phariſeis dicit dn̄s Math.xxiij.alligant onera grauia ꝛ importabilia ꝛ imponūt ſup humeros ho minū digito aūt ſuo nolunt ea mouere: ꝛ q2 mō ita videꝭ infirmata man⁹ dn̄i ꝛ vicarioꝝ ſuoꝝ orat.

14 ¶Firmeꝭ man⁹ tua ꝛ exalteꝭ dextera tua:iu ſticia ꝛ iudiciū preparatio ſedis tue.

¶Firmeꝭ ma.t.).i.cōfirmenꝭ in hoīb⁹ opa bona.pſ. Con
K firma hoc de⁹ qd̄ opatus es in nobis:ꝛ ne opa careant in
Quid p ma- tentione pura:ꝛ p hoc remuneratione eterna careant:ad
nus ꝛ qd per dit(ꝛ exalteꝭ dextera tua)dextera eīn man⁹ ſunt opa fa
dexterā ꝛ ſini cta in ſpe eterne remunerationis.q2 vt dr̄ Prouer.iij. Lō
ſtrā ſignifica gitudo dierꝝ in dextera eius.hec aūt dextera in p̄ntī exalta
tur ꝛ qlr hec tur cum hō talia opa facere conaꝭ.in futuro exaltabiꝭ cū
firmanꝭ ꝛ ex p eis hō remunerabiꝭ.qn̄ diceꝭ illud Prouer.vlt. laudēt
altanꝭ. eū vel eā in portis opa ei⁹:vel ſic pōt legi vt hic due man⁹ intelliganꝭ:ſiniſtra cum dicit(firmeꝭ ma.t.)dextera cum

Figuralr de dr̄(ꝛ exalt.dex.)iij. Reg.x.dicꝭ q due manus erant hinc
ſedili ac dua atq3 inde tenentes ſedile ꝛ duo leones ſtabant iuxta man⁹
bus manib⁹ ſingulas.ſedile dei in eccl̄ia ꝛ in fideli aīa eſt charitas:due
ꝛ duob⁹ leo- manus:duo opa q̄ cuſtodiunt in hominib⁹ charitatē.ſ.cō
nib⁹ i throno donare mala ꝛ dare bn̄ficia.duo leones:indignatio ꝯ pec
ſalomonis. catū.ꝛ timor ꝯ iudiciū.que duo ſingulas manus.i. ſingu la nr̄a opa debēt cōcomitari. Iob.ix. Cōmuto faciē meaz ꝛ dolore torqueor.q.d.faciē indignantē habeo ꝯ peccatuz q̄ prius illd̄ hylariter recipiebā.ꝛ q2 ita feci nūc dolore tor queor p penitentiā:ecce vnus leo. De ſcd̄o.ſ.de timore iu dicij addit. Verebar oīa opa mea ſciēs q nō parceres de linq̄nti. De his ergo duab⁹ manib⁹ loquiꝭ hic ꝛ dicit (fir. ma.t.)ſiniſtra q̄ ad ſiniſtrā ptem.i.ad mala ꝯdonanda ſe extendit.ꝛ hec bn̄ h3 neceſſe vt firmeꝭ q2 infirmi valde ſūt hoīes ad cōdonandas iniurias (ꝛ exalteꝭ dex.t.).i.opa q̄ ad dexterā ptem.i.ad bn̄ficia agenda ſe extendūt:ꝛ neceſ ſe h3 ex dextera exaltari ne p vanam gl̄iam ad terrā deci dat.de duob⁹ aūt leonib⁹ addit(iuſticia ꝛ iudi.p̄para.ſe dis.t.)quaſi alludere videꝭ ei ſnīe qua.iij. Reg.x.dr̄ de ſe dili ꝛ manib⁹ ꝛ leonib⁹.q.d.ſedile charitatꝭ tenent due ma nus p̄dicte:ſed ne ibi puluis vel immundicia aliqua adhe reat ipm ſedile p̄parant duo leones ſtantes iuxta manus hoc eſt q dicit (iuſticia ꝛ iudiciū p̄paratio ſe.t.)iuſticia eīn indignaꝭ cōtra peccatū ꝛ punit illud ſi factū eſt (iudiciū) vo.i.cōſideratio ꝛ timor iudicij.etiā bn̄facta diſcutit ꝛ exa minat nec aliq̄d recipit qd̄ non deceat ſedem dei:ꝛ q̄ ſic p opa ſiue p duas manus in ſe tenuerit ſedem dei.ſ.charita tem ꝛ p duos leones.ſ.p iuſticiā ꝛ iudiciū eandē ſedē p̄pa rauerit ꝛ purgauerit ſecurus veniet ante cōſpectuz dei ad iudicium:vnde bene ſequiꝭ.

¶Miſericordia ꝛ veritas precedent faciez tuā beat⁹ ppl̄s qui ſcit iubilationem. 15

¶Miſcd̄ia)q̄ cōſiſtit in duab⁹ manib⁹ videlz in dimitten do iniurias ꝛ in p̄ſtando beneficia (ꝛ veritas)q̄ cōſiſtit in duob⁹ leonib⁹.ſ.in veritate hominis vere in ſe punientis peccatū ꝛ in veritate diſtricti iudicij preuiſa (p̄cedēt fa.t.) id eſt neceſſe eſt p̄cedere vt tandē videam⁹ ſecuri ꝛ cū gau dio (faciē tuā)in quā deſiderant angeli ꝓſpicere.de qua Iob. Videbis faciē eius in iubilo:vel ꝓpter ineffabile illd̄ gaudiū qd̄ ex viſiōe illius faciei ſurget:addit (beat⁹ ppl̄s q̄ ſcit iubilationē).i.q̄ in ſpe illi⁹ viſiōis ſcit iubilare ꝛ gau dere:ibi aūt quid erit:ecce.

¶Domine in lumine vult⁹ tui ambulabūt: ꝛ in nomine tuo exultabunt tota die ꝛ in iu ſticia tua exaltabuntur 16

¶In lu.vul.tui ambu.).i.in cognitione diuinitatis ꝛ toti us trinitatis iugiter pſeuerabunt.ſicut de angelo dicitur: Math.xviij. Angeli in celis ſemp vident faciē patris. ex hac aūt viſione ſequiꝭ gaudiū.vn̄ addit(ꝛ in noīe tuo ex ultabunt)illud aūt gaudiū nō eſt momentaneū:ſicut gau diū ypocrite eſt adinſtar puncti. Iob.xx.ſed eternū:vnde dicit(tota die).i.ineternū:q2 tunc erit dies vna quaz nox nō interpellabit.zach.xiiij. Erit dies vna q̄ nota eſt domi no:nō dies neq3 nox ꝛ in tpe veſpe erit lux.nō aūt tm̄ co gnitio ꝛ exultatio erit ibi ſed ꝛ honor ꝛ exaltatio.vn̄ addit (ꝛ in iuſticia.t.exalta.)q2 tu reddes vnicuiq3 iuxta opera ſua ꝛ q̄ hic magis ſe humiliauerit magis ibi exaltabiꝭ.no ta q ibi ponunꝭ tria verba.ſ.(ambulabūt:exultabūt:ex altabūꝭ) Primū eſt corporis ex ſe pigritantꝭ. Scd̄m ani me iocunditatis. Terciū vtriuſq3 regnātis. Item tria no mina hic ponunꝭ (lumen:nomen:iuſticia)ſm̄ tres vires: ſc3 rōnalē in qua lumen ſcientie:iraſcibilē in qua nomen glorie nominate late:concupiſcibilē in qua iuſticia humili ationis ꝓpe miſeratiōis aliene venerationis diuine: ſed nota q in medio poſuit(tota die)gl̄ia eni caret fine in die eternitatis q̄ eſt tota nō ptialis ſicut p̄dictū eſt dico q(ex altabunꝭ)q2 hic hūiliauerūt ſe.hoc eſt qd̄ ſequiꝭ.

¶Qm̄ gl̄ia virtutis coꝝ tu es:ꝛ in bn̄placi to tuo exaltabitur cornu noſtrum. 17

¶Qm̄ glo.vi.e.tu es).i.q2 nō in ſe nec in ſua virtute glori anꝭ hic ſed tm̄ (in te) ꝛ dicunt cum aplo Gal.vj. Mihi ab ſit gloriari niſi in cruce dn̄i nr̄i ieſu xp̄i (ꝛ in bn̄placito.t.) id eſt ꝓpter humilitatem q̄ tibi placet:vn̄ Luc.j. Reſperit humilitatē ancille ſue(exaltabitur cornu nr̄m)pſ. Exalta buntur cornua iuſti.id eſt immortalitas ꝛ liberum arbitri um. Et poſſet aliquis querere:feciſtis ne beneplacituz do mini:ita.

¶Quia domini eſt aſſumptio noſtra ꝛ ſan cti iſrael regis noſtri. 18

¶Domini eſt aſſum.no.)q.d .dominus propoſuit nobis exemplū humilitatis ꝛ nos ab eo aſſumpſim⁹.domin⁹ eīn abſolute propoſuit humilitatē. Ioh.xiij.qn̄ dixit. Exem plū dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis ita ꝛ vos fa ciatis.ſi enim ego laui pedes veſtros magiſter ꝛ domin⁹: ꝛ vos debetis alter alterius lauare pedes:ꝛ ſubiūgit qua tuor verba quare ab ipſo aſſumendū eſt exēplū cum dicit (ꝛ ſancti iſrael reg.no.)exemplū ei ſumendū eſt nō a ma lis hominibus ſed a ſanctis:vnde dicit(ſancti) vn̄ multo tiens dicit:ſancti eſtote qm̄ ego ſanct⁹ ſum. Itē a magno ſumendū eſt exm̄ p̄cipue humilitatis.vn̄ dicit regis. Apo.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

xix. Rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. Itē ab amico. vn̄ addit (no
ſtri) Joh. iij. ſic de⁹ dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenitū
daret. Eph. v. Xp̄s dilexit nos ⁊ tradidit ſemetipm̄ p̄ no-
bis ⁊c̄. Item ſub diſiunctione proponit dn̄s nobis Deut.
xj. En ꝓpono in ꝯſpectu tuo hodie benedictionē ⁊ maledi
ctionē. Eccli. xv. an̄ hominē vita ⁊ mors noſtrū eſt aſſume
re. ⁊ tn̄ hic dicit̄ q꞉ dn̄i eſt aſſumptio noſtra. dn̄i em̄ eſt eo
ꝙ dat vel ſubtrahit gratiā. noſtra eſt. q꞉ gr̄e cooperamur.
tandē erit ꝯcludere. vnde dicit pater filio. Eze. vij. fac ꝯ-
L — cluſionē de qua dꝫ Mat. xxv. Venite benedicti ⁊c̄. ite ma
De theolog⁹ quoꝝ lumen — ledicti ⁊c̄. De theologis pōt legi ab illo loco dn̄e in lu. vul.
dꝫ eē euāge- — tui ambu.) lumen vult⁹ eſt euangeliū filij dei in quo debēt
liū xp̄i. — theologi ambulare vt ſm̄ doctrinā euangelij in bonis opi
bus ꝓficiant. Joh. xij. Ambulate dum lucē habetis vt nō
tenebre vos ꝯprehendant. Job. xxix. Lux vultus mei nō
cadebat in terram. i. ſcientia mea nō fuit ocioſa. nec didici
ꝓpter terrena: nec p̄dicaui: nec legi: quo ꝯ Dan̄. x. Audiui
vocē ſermonū ei⁹ ⁊ audiens iacebā ꝯſternat⁹ ſup faciem
meā: vultuſq꞉ me⁹ herebat terre. hoc aūt poſſunt dicē ho-
die multi theologi (⁊ in no. t. exulta. to. die) nō in noīe ſuo
q. d. honorem ⁊ laudē nominis tui querent ſtudendo ⁊ p̄-
dicando ⁊ legendo ⁊ nō ſuam gl'iam. Eſa. xxiij. In doctri-
nis glorificate deū. ⁊ nō ſufficit eis ſcire ⁊ docere niſi ope
rent̄. vn̄ addit (⁊ in iuſticia tua). i. in bona vita (exaltabū
tur) rex nomine: re apud ſe. noīe apud alios p̄ bonā famā
⁊ ex illa iuſticia ſiue ex fama nō debēt inaniter gl'iari (qm̄
gl'ia vi. co. tu es) q̄ eam dediſti. i. tua eſt gl'ia nō illoꝝ q꞉ tu
dediſti virtutē. j. Cor. iiij. Quid habes qđ nō accepiſti. ſi
aūt accepiſti: quid gloriaris quaſi nō acceperis. q̄ autem
talis theologus eſſet: dign⁹ eſſet fieri ep̄s. vn̄ addit (⁊ in bn̄
M — placito tuo exal. cor. no.) cornua multoꝝ p̄latoꝝ hodie ex
Cōtra intro — altant̄ nō in bn̄placito ſed in ira dei. ſicut dicit dn̄s Oſee.
ducētes ⁊ in — xiij. Dabo tibi regē in furore meo. ps̄. Nō in tibijs viri bn̄-
truſos ad p̄- — placitū erit ei. q. d. nō dꝫ eligi hō ad p̄lationē ꝓpter corpo-
latiōeꝫ nō in — ris magnā ſtaturā. j. Reg. xvj. Ne reſpicias vultū ei⁹ neq꞉
bn̄placito dī — altitudinē ſtature eius qm̄ abieci eum: ſed ſicut dꝫ in pſal.
Bn̄placitū eſt dn̄o ſup timentes eū. quare aūt ſit ei bn̄pla
citum ſubdit (q꞉ dn̄i eſt aſſum. no.) q꞉ dn̄s aſſumpſit nos
⁊ vocauit ad p̄lationē: nō nos ſumpſimus eam auctorita-
te ꝓpria aut ambitione noſtra. mō aūt multi dementiunt̄
facto: ap̄ls q̄ dicit Heb. v. Nec quiſq꞉ aſſumit ſibi honorē
ſed q̄ vocat⁹ eſt a deo tanq꞉ aaron: ſicut ⁊ xp̄s nō ſemetip
ſum clarificauit vt fieret pontifex. Multi aūt mō ſibi ſu-
munt honorē ⁊ intrudunt ſe in p̄lationē. q̄bus dicit amos
vj. Cōuertiſti in amaritudinē iudiciū ⁊ fructū iuſticie i ab
ſinthiū qui letamini in nihili q̄ dicitis. Nūquid nō in forti
tudine noſtra aſſumpſimus nobis cornua (domini) dicit
vt ei ſeruiant prelati (ſancti) vt ſancte viuāt (iſrael) vt ꝯ
templationi vacent (regis noſtri) ut de ꝯtemplatione ad
militiam actionis deſcendant. Hic notanda eſt diſtinctio
ſup illud verbū (dn̄e in lumi. vul. t. ambu.) q꞉ eſt lumē bo
N — nū ⁊ lumen malum ⁊ vtrunq꞉ multiplex.
Lumē bonū ⁊ malū mul-tiplex — ¶ De bono lumine multipliciter.
¶ Ad l'ram. Act. xij. Lumen refulſit in habitaculo.
¶ Oculus. Jud. xvj. pro amiſſione duoꝝ luminū vnā vl-
tionem recipiam.
¶ Eſſentialiter. j. Joh. j. Deus lux eſt ⁊ tenebre in eo non
ſunt vlle. Jac. j. A patre luminum.
¶ Perſonaliter in ſimbolo. Deum de deo lumen de lumi-
ne. Eſa. ij. Venite ambulemus in lumine dei noſtri. i. xp̄i.
¶ Homo. Joh. ix. Qm̄ diu ſum in mundo lux ſum mundi.
Luc. ij. Lumen ad reuelationem gentium.
¶ Beata virgo. Eccl's. xj. dulce lumen ⁊ delectabile ocu-
lis. ſ. ſanis. Can̄. vj. Pulcra vt luna electa vt ſol. Prouer.
vlt. Non extinguet̄ in nocte lucerna eius ⁊c̄.
¶ Angeli. Eccli. xxiiij. Ego feci i celis vt oriret̄ lumen inde-
ficiens ⁊ Damaſ. vocat eos lumina intelligibilia.
¶ Eccl'ia. Apo. xij. Mulier amicta ſole. Apoc. xxj. Ambu
labunt gentes in lumine ei⁹. ſ. ierl'm. i. eccl'ie.
¶ Apoſtoli. Math. v. Vos eſtis lux mundi. Job. xxxvij.
Nubes ſpargunt lumen ſuum.
¶ Omnes p̄dicatores ſm̄ ꝙ de Johanne dꝫ Joh. v. Ille
erat lucerna ardens ⁊ lucens.
¶ Predicatio. Job. xxxvj. In manib⁹ ſuis abſcondit lucē
⁊ precipit ei vt rurſus veniat.
¶ Omnes fideles. Phil'. ij. Inter quos lucetis ſicut lumi-
naria in mundo. Eph. v. Fuiſtis aliq̄n tenebre nunc autē
lux in domino.
¶ Cognitio rōnis. Sap̄. vj. Diligite lumen ſapientie om̄s
qui preeſtis populis.
¶ Fides. j. Pet. ij. De tenebris vocauit vos in admirabi-
le ſuum lumen.
¶ Charitas. j. Joh. v. q̄ diligit fratrem in lumine manet
¶ Crux. ps̄. ſignatū eſt ſup nos lu. vul. t. domine.
¶ Verbū dei. ps̄. Lucerna pe. m. vbū. t. ⁊ lu. ſemi. meis.
¶ Fama. Math. v. ſic luceat lux veſtra corā ho. ⁊c̄.
¶ Gloria eterna. Joh. viij. q̄ ſequit̄ me nō ambulat in te-
nebris ſed habebit lumen vite.
¶ Lumen vō malū etiam multiplex.
¶ Proſperitas. Job. iij. Quare data eſt miſero lux. — Lumē malū
¶ Infamia. Eſa. l. Ambulate in lumine ignis veſtri ⁊ in-
flammis quas ſuccendiſtis vobis.
¶ Scientia ſecularis. Prouer. xx. Qui maledicit patri ex-
tinguet̄ lucerna eius in medijs tenebris.
¶ Superbus doctor. Roꝝ. ij. confidis teipm̄ ducem ceco-
rum qui in tenebris ſunt.
¶ Fauor popularis. Job. xviij. Lux obtenebreſcet in ta-
bernaculo illius.
¶ Ypocriſis ad modū ſquāmarum piſcium vel vt lignum
putridum. Prouer. xiij. Lux iuſtorum letificat lucerna im
piorum extinguet̄.

¶ Tunc locutus es in viſione ſanctis tuis: 19
⁊ dixiſti poſui adiutorium in potente ⁊ ex-
altaui electum de plebe mea.

¶ Tercia ps̄ huiuſq꞉ ethan ſiue ꝓpheta in p̄ſona ſua locu
tus eſt laudans dei miſericordias. Nunc patrem inducit — O
multa de filio ꝓmittentem. primo dicens deo patri (tūc) — Allegorice
cum. ſ. p̄dicta mihi diceres vel cum diſponeres teſtamen- — de xp̄o dn̄o
tum (locutus es in viſione). i. in occulta reuelatōne ſm̄ ꝙ — nr̄o quē cō-
ꝓphete dicti ſunt videntes q꞉ que occulta erāt reuelata ſī — mēdat ⁊ lau-
cis nec ignorauerunt q̄ dixerūt (ſanctis tuis) nō tm̄ mihi: — dat i mult̄
ſed ⁊ alijs ſanctis quos nō falleres. Heb. j. Multiphařie
multiſq꞉ modis olim deus loquens patrib⁹ in ꝓphetis (⁊
dixiſti). i. ꝓmiſti hoc (propoſui). i. ponam: vel (poſui) iā
p̄ p̄deſtinationē (adiutoriū) humani generis (in potente)
xp̄o. ps̄. Ponam in ſalutari: ecce ꝙ hic dicit (in potēte) po
tens em̄ fuit ſemp̄ xp̄s ſed potentiam ſuā nō oñdit an̄ re-
ſurrectionem de qua dicit (⁊ exaltaui) nō tm̄ in cruce ſed
⁊ in reſurrectione (electum). i. xp̄m. de quo Can̄. v. dicit
ſponſa. dilectus meus electus ex milibus. q꞉ ſup om̄s ho-
mines immunis ab omni peccato (electū) dicio (de plebe
mea) iudeoꝝ: vel ſic (de plebe mea). i. de plebeis. Nō em̄
fuit ex diuitib⁹. de exaltatione hui⁹ electi Phil'. ij. Xp̄s fa-
ctus eſt obediēs vſq꞉ ad mortē mortē aūt crucis ꝓpter qđ
⁊ de⁹ exalta. ⁊c̄. ⁊ quis ſit iſte electus ſubdit. — 20

¶ Inueni dauid ſeruum meum oleo ſancto
meo vnxi eum.

¶ Inueni) q̄ſi queſitū in ſanctis patrib⁹ regib⁹ ⁊ ꝓphetis
(dauid). i. xp̄m q̄ in cruce fuit manu fortis. vbi ſicut dicit
beatus Bern̄. debellauit aereas p̄tātes nō equo reſidēs.
ſed in cruce pendens: nō manu armata ſed cruci affixa. in
gl'ia eſt aſpectu deſiderabilis. q꞉ in ipm̄ deſiderant angeli
ꝓſpicere. vt dicit. j. Pe. j. (ſeruū meū) p̄ obediētiā: poſtea
ꝯmendat eū. Primo a plenitudine cariſmatū cum addit
(oleo ſan. m.). i. plenitudine grāꝝ vnxi eū. ps̄. Vnxit te de
us dš. t. ol. leti.). i. gratie p̄ ꝯſortib⁹ tuis. Joh. iij. dedit ei
ſpūm non ad menſuram. Scđo ꝯmendat illum ab vnio
ne diuine nature dicens.

¶ Manus em̄ mea auxiliabit̄ ei: ⁊ brachiū
meum confortabit eum.

¶ Man⁹. n. m.) q. d. iō ſup oēs hēbit cariſmatū vnctionē:
q꞉ erit de⁹ ⁊ hō nō hō pur⁹ vt alij. h̄ eſt ꝙ dicit (man⁹ em̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mea).i.filius meus(auxiliabit̃ ei).i.xp̄o hoi(ꝛ brachiū
meū).i.filius meus(cōfirmabit eum).i.xp̄m hoiem hoc
auxiliū ꝛ hec ꝯfirmatio fuit in vnione. Tercio cōmendat
illum a paciētia dicēs.

Nihil ꝓficiet inimicus in eo: ꝛ filius ini-
22 **quitatis non apponet nocere ei.**

Nihil ꝓficiet).q.d.ita erit cōfirmatus ꝙ nihil(ꝓficiet
inimicus)iudeus vel diabolus(in eo).i.contra illum(et
filius iniquitatis).i.iudas(non apponet nocere ei(faciet
quidē qđ ſuū eſt volendo eū delere:ſ;(nō appo.noc.ei).i.
affectum voluntati nō addet vt noceat ei:vel ſic(nō app.
no.ei).i.cum eū adhuc corruptibilē ad patiendū tradat:
nō addet vt poſt reſurrectionē iterum ei noceat: q2 vt di-
cit apl's Rom.vj. Xp̄s reſurgēs ex mortuis iam nō morit̃
Quarto cōmendat illū a deſtructōe inimicorū eius dicēs

Et concidam a facie ipſius inimicos eiꝰ:
23 **ꝛ odientes eum in fugam conuertam.**

Et cōcidā inimicos eius)iudeos.i.a cōſpiratiōe ſua ſo-
lutis criminibus paulatim diuidā vt tāq; caput vituli cō
minuti ꝛ a pplo dei bibiti credāt: ꝛ h̄ faciā(a facie ipſius)
.i.reſpectu faciei eius.i.cū ipſe reſpexerit eos. Quinto cō-
mendat eum a plena victoria cum ſubiungit(ꝛ odientes
eum).ſ.demones in fugam ꝯuertam:q2 vt di Apoc.v. Ui
cit leo de tribu iuda:fugite partes aduerſe:vel ſic(odien-
tes eum).ſ.iudeos ꝛ hereticos(in fugam ꝯuertam)vt.ſ.
cum ab oīpotente receſſerint̃ neſciētes q̄ vadāt ꝯuertant̃
ad ip̄m. Sexto ꝯmendat eum ab equalitate patris:vnde
dicit pater.

Et veritas mea ꝛ miſericordia mea cum
24 **ipſo: ꝛ in noie meo exaltabit̃ cornu eius.**

Notat ibi equalitatē adeo eīm inter patrē ꝛ filiū nihil di
uiſum eſt:q2 quicquid habet pr̄ habet filius Iohis.xvij.
Oia mea tua ſunt ꝛc̄. Septimo ꝯmēdat illū a glorioſa re
ſurrectōne cum ſubdit(ꝛ in noie meo)dicit pr̄(exaltabit̃
cornu eius).i.corpus xp̄i q̄ debellauit aereas ꝑtātes Phi
lip.ij. Factus eſt obediēs vſq; ad mortē:mortē aūt crucis
ꝓpter qđ ꝛ deus ꝛc̄: Octauo ꝯmendat eū a dilatatione ec
cleſie cum dicit.

25 **Et ponam in mari manum eius: ꝛ in flu-**
minibus dexteram eius.

Ponā in mari manū eius).i.ꝺpationē eius in mundo:
ꝛ mundū ſubijciā dn̄ationi eius ꝛ in fluminibus.i.in flui-
dis hoibus(dexterā eius).i.ꝺpationē eius qua ad dexte-
ram collocabunt̃. Nono ꝯmendat eum ab eterna natiui
tate:dicens.

26 **Ipſe inuocabit me pater meus es tu: de-**
us meus ꝛ ſuſceptor ſalutis mee.

Ipſe inuocabit me).q.d.p̄dicta poterit facere:q2 potēs
eſt:q2 filius dei qđ ipſe ꝯfitebit̃ dicēs(pr̄ meus es tu)ſm
ꝙ deus ſum(deus meus)ſm ꝙ hō ſu3(ꝛ ſuſceptor)quia
ſurſum rapiens quod fuit in aſcenſione(ſuſceptor)dico
(ſalut̃ mee)vt.ſ.ſalues me ſupra:tu aūt dn̄e ſuſceptor me-
us es glīa mea ꝛ exaltās caput meū. Decimo ꝯmēdat eū
a iure primogeniture dicēs.

27 **Et ego primogenitum ponam illum: ex-**
celſum pre regibus terre.

Primogenitū ponā).i.ꝯſtituā illū Math.j. Donec pe
P perit filiū ſuū ꝑmogenitū Eccli.xxiiij. Ego ex ore altiſſimi
Xp̄s dicit̃ ꝓdij primogenita ante oēm creaturā Col.j. Qui eſt ꝑmo
ꝑmogenitꝰ genitus ex mortuis vt in oibus ipſe primatū tenens q̄ eſt
imago dei inuiſibilis primogenitus ois creature Rom.j.
Ut ſit ipſe primogenitus in multis fratribus Apo.j. Qui
teſtis fidelis primogenitus mortuoꝝ ꝛ princeps regū ter
re ius primogeniture erat ꝙ maiorē partē habebat ꝑmo-
genitus in hereditate ꝛ alij frēs ſerui illiꝰ erāt: ſicut Gen̄.
xxvij.dicit Iſaac ad Eſau de iacob dn̄m tuū illum ꝯſtitui
hanc dignitatē apit cum ſubiūgit(excelſum p̄ regibus ter
re)ſupple ponā eū vel illum:q2 dignior fuit xp̄s q̄; oēs re
ges terre. Undecimo ꝯmēdat eū a diuturnitate regni dicēs

In eternum ſeruabo illi miſericordiā me- 28
am: ꝛ teſtamentum meū fidele ipſi.

Ineternū ſeruabo illi miſe.meā)cū debuit dicere regnū
dixit(miſericordiā)q2 quicq̄d habuit miſcdie fuit q̄ fuit i
aſſumptōe. Duodecimo ab impletōe ꝓmiſſoꝝ dicēs(ꝛ te
ſtamentū meū fidele)faciā(ipſi).i.ad honore3 ipſius.ad
honorē eīm xp̄i fecit deus pr̄ fidele teſtm̄ ſuū.i.ꝓmiſſiones
impleuit in illo. Decimotercio ꝯmēdat eū a ſucceſſione ꝑ
lis ſpūalis cū ſubiungit.

Et ponam in ſeculum ſeculi ſemen eius:
ꝛ thronum eius ſicut dies celi. 29

Ponā in ſeculū ſeculū).i.ineternū(ſemen eius)ſpūale
ſc3 xp̄ianos(ꝛ thronū eiꝰ ſicut dies celi).i.ineternū ſicut
ecōtrario thronū regis t̄re ſicut dies terre q̄ cito trāſeūt:
ꝛ q2 ꝓmiſerat ſic de filijs eiꝰ. Poſſet aliq̄s credere ꝙ filij
nō poſſent peccare:vel qđ q̄ ſemel peccaſſent ad numerū
filioꝝ redire nō poſſent:cui opinioni ꝯtradicēs ſubdit.

Si aūt dereliquerint filij eius legem me- 30
am: ꝛ in iudicijs meis non ambulauerint.

Hic eſt inculcatio verborū ad maiorem expſſionem:vel
pn̄t ſic diuerſificari verba(ſi aūt dereliquerint filij eius)
xp̄iani(legē meā)decalogi:vel euāgelij(dereliquerint)ſc3
male cogitādo(ꝛ in iudicijs me.nō am.)male ꝯſentiēdo

Si iuſticias meas ꝓphanauerint: ꝛ mā-
data mea non cuſtodierint. 31

Prophanaberint)male loquēdo(ꝛ mandata mea non
cuſtodierint)ꝑuerſe ꝺpando:ſi hec inquā fecerint.non iō
delebo eos:ſed.

Uiſitabo in virga iniquitates eorum: et 32
in verberibus peccata eorum.

Uiſitabo)ſicut medicus ꝛ pater(in virga)q̄ cedit non
occidit ſ; corrigit ꝛ hereditatē ſeruat.i.in leui correctione.
(iniquitates eorū ꝛ in verberibus).i.i grauiori ꝛ aſſidua
tribulatōe pctā eorum: ꝛ hec ex magna mīa:vn̄ addit.

Miſericordiam aūt meam non diſꝑgam 33
ab eo: neq; nocebo in veritate mea.

Miſcōiam aūt meā nō diſꝑgā ab eo).i.a xp̄o.ſ.a corpe
eius myſtico. ꝛ licet ꝓ mēbris hoc intelligat̃ dictū: nō tn̄
dixit ab eis:q2 qđ nobis miſeret̃ deus eſt amore xp̄i(neq;
nocebo ei).i.filijs eius(in veritate mea).i.in die iudicij
qn̄ in veritate iudicabo:q2 vō de xp̄o multa dixit ſub pro
miſſione ne de impletōne dubitet aliquis ponit vel innuit
tres cauſas ꝓpter quas impoſſibile eſt ea q̄ ꝓmiſit nō im
pleri. Prima eſt q2 verax eſt ꝛ vult implere qđ promittit:
vnde dicit.

Neq; ꝓphanabo teſtm̄ meum: ꝛ que ꝓce- 34
dunt de labijs meis nō faciam irrita.

Neq;).i.q2(nō ꝓphanabo teſtm̄ meū).i.nō violabo pa
ctū ꝛ ꝓmiſſum meū ꝯtrauenīēdo. Scđa cā eſt dignitas il
lorū ꝑ q̄s ꝛ quibus ꝓmiſit:vn̄ addit(ꝛ que ꝓcedūt de la
bijs meis nō faciā irrita)labia ſua vocat ſctōs ꝓphas per
q̄s olim multiphariē multiſq; modis loquebat̃ deꝰ:vt dr̄
Heb.j. De his labijs Cant.v. Labia tua ſicut vitta cocci
nea ꝑ manſuetudinē ꝛ mundiciā ꝛruborē gr̄e. Tercia cā
eſt:q2 hoc iurauit.vn̄ dicit.

Semel iuraui in ſancto meo ſi dauid mē- 35
tiar: ſemen eius ineternum manebit.

Semel iuraui).i.ꝑfecte(i ſctō meo).i.i ſecreto meo: vl̃
(in ſctō).i.in ſctitate mea:vel(in ſctō meo).i.in xp̄o hoie
Eſaie.lxij. Iurauit dn̄s in dextera ſua ꝛ in brachio fortitu
dinis ſue: ꝛ exquo iuraui(ſi dauid mētiar).i.xp̄o.q.d.nō
mentiar ei:vel ſine interrōgatōe(ſi dauid mētiar)ſupple
nō credatis mihi: ꝛ eſt apoſiopeſis.i.defectus ſermonis:ſi
cut ibi. Si introibūt i requiē meā(iuraui)dico quid iura-
ſti(ſemen eius dauid).ſ.xp̄i.ineternū manebit).i.in eter-
na vita:ſ; q2 hec vita eterna in duobus conſiſtet.ſ.in ſtola
aīe ꝛ corꝑis:iō de vtraq; ſubiungit dicēs.

E

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

36 ❡Et thronus eius ſicut ſol ī cōſpectu meo ⁊ ſicut luna ꝑfecta ineternum ⁊ teſtis in celo fidelis.

❡Et thronus eius).i.fideles quibus xp̄s inſidet ⁊ dn̄at⁊ quieſcit ⁊ iudicabit(erit ſicut ſol)ecce de prima ſtola ſm̄ quā etiam fulgebūt iuſti ſicut ſol in dei ꝯtemplatione ⁊ ar debūt in dei amore:⁊ hoc inquit erit(in cōſpectu meo).i. qñ ipſi erunt in patria corā me(⁊ ſicut luna ꝑfecta ineternum)hoc q̄ ad ſtolam corpis:nō eſt corpus hoīs ſicut luna impfecta:q2 deficit ⁊ minuit ⁊ hoc erit nō ad tp̄s:ſ(in eternū)nō eñ ⁊ ſi ꝑficiat luna:tñ ſtatim in ipſa ꝑfectiōe minuit. Vñ Eccli.xliij.dī. Luminare qḋ minuit in ꝯſummatiōe:⁊ iſte etiā thronus erit(teſtis in celo fidelis)q2 fideles ſaluati teſtimoniū ꝓhibebūt deo qḋ eſt verax in promiſſis.

Moraliter Moraliter(tūc locutus eſt)hoc reſpicit qḋ ſupra dixerat:q2 dn̄i eſt aſſumptio nr̄a qḋ duobus modis expoſitum eſt.ſ.aſſumptio quā aſſumimus.ſ.exemplū humilitatis quā xp̄s nobis ꝓpoſuit vel aſſumpſit qua aſſumit a xp̄o ad ꝑlationem:(⁊ tunc)cum aſſumimus exemplum humilitatis(loquit dn̄s in viſione).i.in reuelatiōe(ſctis ſuis).ſ.humilib⁹:q2 eis reuelat myſteria ſua. Vñ Math.xj. Abſcōdiſti hec a ſapiētib⁹ ⁊ reuelaſti ea paruulis. Itē (tunc).ſ.cum aſſumit aliq̄s ⁊ eligit ad ꝑlationē(loquit in viſione ſctis ſuis)q2 eis reuelat voluntatē ſuam vt xp̄i ꝓplm̄ doceāt:ſic aſſumpto moyſe ad ꝑlationē locutus eſt dn̄s ⁊ dedit ei legem in mōte ſynai:ſicut dī Exo.xx.⁊ infra vſq3 ad finē ei etiā prius apparuit(⁊ locutus eſt in viſione)rubi ardentis Exo.iij. Vñ dixit moyſes.vadam ⁊ videbo viſionem hanc magnā quare nō comburat rubus ⁊(dixiſti)in illa locutōe quā in viſione locutus es)poſui adiutoriū in potēte).i.in ꝑlato.q.d.docuiſti eum qḋ dediſti ei ꝑtātem nō in deſtructionē ſubditoꝝ ſ in auxilium eorum qḋ edoctus aplus dicebat.j.Cor.iij. Dei adiutores ſumus:dei agricultura eſtis(in potēte)bñ dicit de ꝑlato:

Q Prelatus dꝫ hr̄e duplicem fortitudinem

q2 ꝑlatus debet hr̄e duplicem fortitudinē.de qua dī Luce xxiiij. Q2 ieſus ſuerat potēs in ope ⁊ ſermone:ipſi ꝟo ꝑlati modo iſtam ꝑtātem nō exercent in multis locis ſ magis ꝑtātem oppſſionis. De qua Ezech.xxxiiij. Cum auſteritate impabitis eis ⁊ cum potētia:de hac volebat dn̄s vt ſibi ꝑlati cauerēt qñ dicebat aplis Matth.xx. Scitis q2 principes gentiū dn̄ant eorū ⁊ qui maiores ſunt ꝑtātem exercent in eis. Non ita erit in vobis ⁊c̄.q2 ꝟo dn̄o non obediunt ſ magis ſubditos opprimūt:ideo de ipſis dī Sap.vj. Potētes potēter tor.pati.(dixiſti)etiā eis:⁊(exaltaui electum de plebe mea).i.docuiſti eos q͛ a te ſunt facti ꝑlati: vt nō ſibi gloriam tribuāt(electū)dicit nō intruſum (de plebe mea)nō de genere regali vel principū Eſa.j. Filios enutriui ⁊ exaltaui:ipſi aūt ſpre.me(mea)nō de plebe diaboli.i.de ſynagoga ſathane:vñ addit(inueni dauid ſeruū meū)inueni dicit:q2 tales querit dn̄s ad ponendū in ꝑlationem(dauid)aſpectu deſiderabilē ſm̄ interiorem faciē virtutibus ⁊ gr̄a ſplendentē ⁊ manu fortem exterius per bonam opationē(ſeruū meū)ꝑ purā intētionem qui nō ꝓpriam gloriā:ſ mei qui ſum dn̄s eius:querit ſm̄ q͛ dicit be. Bern. Fidelis re vera ſeruus es ſi de gloria dn̄i tui:et ſi nō exeunte a te tñ tranſeunte ꝑ te nil tuis manibus adherere ꝯtingat talis dignus ē ꝑlatiōe:vñ addit(oleo ſctō meo vnxi eū)ad lr̄am in ꝯſecratiōe. Item(oleo)gr̄e(ſancto meo)nō pctōꝝ.quidā eñ inungunt oleo ꝓpiano peccatoꝝ. Ps. Oleū aūt pctōꝝ nō impin.ca.meū:ſ q2 diabolus videt ꝑlatū bonū inſtitutū a dn̄o totis virib⁹ inſurgit ꝯtra eū cū dī.j. Reg.in fine. Qḋ totū pondus ꝑlij verſum eſt in ſaul. Et.iij. Reg.vlt. Non pugnabitis ꝯtra maiorē ⁊ minorē quēpiam niſi ꝯtra regem iſrl̄ ſolū:ideo bñ addit (manus eñ mea auxiliabit ei).q.d.non timeat bonus ꝑlatus inſultus diaboli:q2(manus mea auxili.ei).ſ.dauid ſeruo ſuo nō ocioſo ⁊ gloriāti ſ ꝑlanti ⁊ ſeruiēti Eſaie.lj. Poſui verba mea in ore tuo ⁊ in vmbra manus mee ꝓtexi te Eſa.l. Dn̄s deus auxiliator meus:⁊ iō nō ſum cōfuſus nec ſolū auxiliabi:ſ ⁊(brachiū meū ꝯfirmabit eū)vt nō moueat flatu alicuius tentatōis aut impetu tribulationis:talem eñ decet eſſe ꝑlatum. Vñ.ij. Regū.xiiij. Dixit mulier ad dauid ſicut angelus dn̄i ſic eſt dn̄s meus rex vt nec bñdictōe nec maledictōne moueat.ij. Theſ.iij. Fidelis dn̄s eſt q̄ ꝯfirmabit vos ⁊ cuſtodiet a malo:⁊ q2 ſic cōfirmatus erit(nihil ꝓficiet inimicus in eo)hoc aūt nō tm̄ de ꝑlato ſ de quolibet viro iuſto dī q͛(manus dn̄i auxiliabit ei ⁊c̄.)et(nihil ꝓficiet ini.in eo ⁊c̄.)nō dicit non tentabit eū:q2 dn̄s ꝑmittit iuſtos tentari ad vtilitatem ipſoꝝ: Vñ dixit angelus Thob.xij. Quia acceptus eras deo neceſſe fuit vt tentatio ꝓbaret te:in malis aūt diabolus habet initiū ꝑfectū ⁊ ꝯſummationē qñ ꝑcedit ſuggeſtio ⁊ ſequit delectatio ⁊ ſuccedit ꝯſenſus. Contra h̄ tria ꝓpl̄s iſrael iubet ire viam triū dieꝝ in deſertū pnie ꝑ criminis deꝓheñſionē:deteſtatiōꝫ:reſiſtētiā ſiue abiectionē. Aliť tñ illḋ triduū eſt cōtritio:cōfeſſio:ſatiſfactio:⁊(filius iniq̄tatis) .i.diabolus victus ab eo reſiſtēte ꝯtra tentationē(nō apponet nocere ei)q2 dī q͛ cū aliq̄s ſanctus vir inter diabolum tentantē de aliquo pctō nunq̄3 poſtea habet idē dyabolus ꝑtātem tentandi eū vel etiam alium de illo pctō.ij. Reg.vij. Ponam locū ꝓplo meo iſrl̄.ſ.metā tentatiōis q̄ eſt locus in q̄ ꝯſtat auri:⁊ ſequit ibi ⁊ plantabo eū.i.firmabo ⁊ habitabo cū eo ⁊ nō turbabit amplius nec addēt filij iniq̄tatis vt affligāt eū ſicut prius:h̄ eſt etiā qḋ ſequit (⁊ ꝯcidam a facie ipſius inimicos eius)nō dicit ipſe ꝯcidet.ſicut dī Job.xl. Concidēt illū amici diuidēt eū negociatores hō ꝯcidet eū ⁊ vulnerat qñ fortiť reſiſtit tētatōi:ſ h̄ dn̄o ꝓprie attribuit nō ipſi:q2 dn̄s dat potētiā ⁊ fortitunem reſiſtēdi:nō eñ habet eam a ſe. Vñ Job.vj. Que eſt fortitudo mea vt ſuſtineā ⁊ poſt:nō eſt auxiliū mihi in me iuſtū ē aūt vt diabol⁹ ꝯcidat ⁊ diuidat:q2 mltū diligit diuiſionem ⁊ ſciſmata:ſicut ec ꝯtrario dn̄s diligit ꝯcordiā ⁊ vnitatem. Unde dicit Math.xij. Qui nō ꝯgregat mecū diſpgit:loquit aūt hic ad lr̄am de inimicis dauid q̄ habuit ad lr̄am q̄tuor genera hoſtiū:vnū ante regnū.ſ.ſaulē:tria ꝟo poſtq̄3 fuit rex in q̄ intelligit q͛ hō anteq̄3 fiat ꝑlatus non tot habet hoſtes q̄t habet poſtea:ante eñ habet tm̄ ſaulē ꝑ quem intelligit prauus ꝑlatus q̄ ſubditis ſuis eſt inimicus ⁊ facit eos q̄nq̄3 indebite obedire:tria aūt genera inimicorū q̄s poſtea habuit dauid fuerūt primo ceci ⁊ claudi. De q̄bus.ij. Reg.v. Non ingredieris huc niſi abſtuleris cecos ⁊ claudos odiētes aīam dauid:cecus eſt q̄ caret ī intellectus oculo:claudus q̄ pedes affectus habet infirmos.i.facta ignorātie ⁊ pigritie. Scdī hoſtes fuerūt philiſtijm veniētes diffuſi ſunt in valle raphaym. Philiſtijm īterꝑtat ruina duplex ⁊ h̄ ē libido q̄ nocet corpi ⁊ aīe fame ⁊ burſe. Tercij hoſtes fuerūt filij amon. De q̄bus.ij. Reg.x.ꝑ totū caplm̄. Amon interꝑtat ꝓpl̄s turbidus:⁊ ſignat motus ire qui magnus hoībus dn̄ant Eccli.xxviij.ſm̄ vꝫ ritatē hoīs ſicut iracūdia illius ⁊ ſm̄ ſubſtātiā ſuā exaltabit iram ſuam(⁊ odiētes eum)demones(in fugam ꝯuertam)vt ab ipſo fugiāt Deut.xxviij. Per vnam viā venient ꝯtrā te:⁊ ꝑ vij fugiēt:vel(odiētes)eum.ſ.malos homines(in fugam ꝯuer.).i.fugabo eos ⁊ ꝯꝓhēdam in die mortis ⁊ iudicij Eſa.x. Quid facietis in die viſitatōis ⁊ calamitatis de longe veniētis:ad cuius ꝯfugietis auxiliū:et vbi derelinquetis gloriam vr̄am(⁊ veritas mea ⁊ mīa.in.cum ipſo)quidā habēt veritatē ſ miſcdiam nō habēt:quidam ꝟo ecōuerſo ⁊ vtrūq3 malū eſt ꝑcipue in ꝑlato q̄ debet hr̄e miam ⁊ veritatē:ſm̄ q͛ dicit Greg.in paſtorali dicens. Curandū quippe eſt vt rectorē ſubditis ⁊ matrē pietatis ⁊ patrē exhibeat diſciplina:⁊ poſtea addit.ſit zelus ſ nō immoderate ſeuiēs:ſit pietas:ſ non pluſq̄3 expediat parcens ⁊c̄. Ne autē aut veritas aut miſcdia fiat ꝓ inani gloria vel aliqua mala cā:addit(mea)⁊ ne putes ſufficere ſi ꝑ vicariū habeant:addit cū ipſo(⁊ in noīe meo)non in ſuo:nō in potētia ſeculari(exal.cor.e.)ad faciendā iuſticiam de malefactis dicit(exaltabit)vt notet q͛ ꝯtra altos ⁊ potētes debet ſe erigere ſi male agant q͛ multi nō audent facere:ſ tm̄ ꝯtra paupes ⁊ miſeros ſe erigunt:vnde dī eis Ezech.xxxiiij. Cornibus vr̄is ventilabatis oīa infirma pecora:diabolus aūt pōt dicere ecōtrario de multis: ⁊ falſitas mea ⁊ crudelitas mea cum ipſo:⁊ in noīe meo

R Qualr cōcidit ⁊ vulnerat a nobis hoſtis nr̄ dyabolus:⁊ q̄liť dauid habuit q̄tuor gn̄a inimicoꝝ:⁊ q̄d hoc ſignificet i ꝑlato

S In ꝑlato debēt eſſe mia ⁊ veritas ſine iuſticia

T Qualr dn̄s ponit manū dexterā ⁊ ſiniſtraꝫ ꝑlati i ma.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ri ⁊ in flu/minib⁹ ad ſecularia vi/delicet de/bile⁊ ad ſpūalia fo/rtē redden/do.

eꝛa l. coꝛ. eius (ponam in mari manū eius: ⁊ in fluminib⁹ dexterā eius) ꝑ mare intelligit̄ ſollicitudo ſeculi q̄ in mo/tu ⁊ amaritudine ſemꝑ eſt ꝑ flumina q̄ habēt aquas paci/ficas ⁊ dulces intelligunt̄ ſpūales refectōes ⁊ dulcedines qꝛ autē hic loqͥt̄ de manu indiſtincte: ⁊ addit de dextera: ꝑ manum intelligit̄ ſiniſtra: homo aūt melius ⁊ expeditius opat̄ cum dextera q̄ȝ cum ſiniſtra. Eſt ergo ſenſus (⁊ po/nam in mari manū eius ⁊c.) .i. faciam vt vir iuſtus ⁊ ꝑla/tus ad ſecularia opa ſit debilis et inſuetus: ad ſpūalia vo foꝛtis ⁊ exercitatus de q̄ ſequit̄ dulcedo ⁊ pax Eſa. xlviij. Utinam attendiſſes mādata mea facta fuiſſet quaſi flumi/us pax tua: qui aūt iſtam dulcedinē guſtat ardenter petit tu eam a dn̄o: vn̄ hn̄ ſequit̄ (ipſe inuocauit me) hoc eſt ꝓ/prie officiū ſacerdotū ⁊ ꝑlatoꝝ Heb. v. Omnis pontifex ex hoībus aſſumptus ꝓ hoībus ꝯſtituit̄ in his q̄ ſunt ad deū vt offerat dona ⁊ ſacrificia ꝓ peccatis vt ꝯdolere poſ/ſit his qui ignoꝛāt ⁊ errāt Joel. ij. Inter templu⁊ altare ploꝛabāt ſacerdotes ⁊ dicēt: parce dn̄e parce pplo tuo: et ne des hereditatem tuam in oppꝛobriū vt non dominent̄ eis natōnes: ſ̄ opoꝛtet ꝙ qui inuocare vult poſſit dicere h̄ tria (pater meus es tu: deus me⁹: ⁊ ſuſceptoꝛ ſalut⁹ mee) pacifici pn̄t dicere (pater me⁹ es tu) Math. v. Beati pa/cifici: qm̄ filij dei vocabunt̄: cultores vo pn̄t dicere (deus meus) flagellati vo (ſuſceptoꝛ ſalutis mee) Heb. xij. Fla/gellat oēm fi. quē reci. ⁊ in hoc eſt ſalus aīe Eccli. xxx. Sa/lus aīe in ſanctitate iuſticie: ⁊ nō fruſtra inuocabit (quia ⁊ ego primogenitū ponam illū) dando ei ius primogenitu/re in hereditate celeſti Exo. iiij. Filius meus primogenit⁹ iſrl̄ (excelſu⁊ ꝑ̄ regibus terre) qꝛ minoꝛ de regno celeſti: ex/celſioꝛ oībus regibus terrenis Math. xj. Qui aūt minoꝛ eſt in regno celoꝝ maioꝛ eo. Et notandū ꝙ ſunt tria gene/ra primogenitoꝝ. ſ. egyptioꝝ iſraelitarū: leuitaru⁊: primi interficiunt̄: ſcdi redimunt̄: tercij ſanctificant̄. Primi ſūt pctōꝛes. ſcdi penitētes. tercij innocētes. Sed de primoge/nito iſrl̄ fit q̄nq̄ primogenitus egypti Gen̄. xlix. Ruben ꝓ̄/mogenitus meus ⁊c. ⁊ ſequit̄. Effuſus eſt ſicut aqua non creſcas. Iſte etiā verſus pōt exponi de ꝑlato (⁊ ego ꝑ̄mo/mogenitū ponā illū) ſm̄ illud Gen̄. xlix. Ruben primoge/nitus meus prioꝛ in donis maioꝛ i imperio (excelſus ꝑ̄ re/res terre) hoc patet ad lr̄am de ipſo Eſa. lx. Edificabūt fi/lij primūgenitoꝝ muros tuos. ⁊ reges eoꝝ miniſtrabūt tibi (ineternū ſeruabo illi miſcdiam ⁊c.) vtinam de quoli/bet ꝑlato poſſet illud exponi vere: ſ̄ timeo ꝙ de paucis ſit vera expoſitio: ſi aūt voluit inuenire dei miſcdiam qui eſt eoꝛum ꝑlatus ſint ⁊ ipſi miſericoꝛdes ſuis ſubditis: dicit em̄ Jaco. ij. Judiciū ſine miſcdia fiet ei qui nō facit miſe/ricoꝛdiā. ⁊ Sap. vj. Exiguo ꝯcedit̄ miſcdia potē. aūt po/toꝛ. patiet̄. De exiguo ergo ⁊ paupe ꝓprie intelligit̄ qd̄ di/cit (ineternū ſer. il. mi. meā) hic em̄ de q̄ ꝓmiſerat (ego pri/mo. po. il.) primogenitis aūt ſuis q̄bus reſeruat dn̄s he/reditatem nō dat in pn̄ti miſcdiam: ſ̄ eos flagellat ⁊ corri/pit vt ineternū miſcdiam ꝯſequant̄ quā reſeruat eis: ecō/trario aūt eſt de diuitibus ⁊ potētibus: qꝛ hic facit eis dn̄s miſdia⁊ dando tpalia quibus dī Oſee. vj. Miſcdia mea quaſi nubes matutina ⁊ quaſi ros mane ꝑtranſiens: ipſi tn̄ de hoc gaudēt ⁊ nolunt ꝙ ſeruet̄ eis ineternu⁊: ſ̄ quaſi letatoꝛes feſtināt in pn̄ti eam accipe ⁊ eam ꝯſumūt in bre/ui ſicut filius ꝓdigus qui noluit expectare: ſ̄ dixit pr̄i Lu. xv. Da mihi poꝛtionē ſubſtātie q̄ me ꝯtingit (⁊ teſtm̄ me/um) quo dixi: beati miſericoꝛdes: qm̄ ip. mi. ꝯſe. (fidele ip/ſi) .q.d. ſoluam qd̄ ꝓmiſi Eſaie. lv. Feriam vobiſcum pa/ctum ſempiternū: miſcdias dauid fidelis. hec aūt miſcdia. licet miſcdia ſit ⁊ dicat̄: nō tn̄ dabit̄ ſine aliquo merito ꝓ̄/cedente: vn̄ hn̄ ſequit̄ (⁊ ponam in ſeculū ſeculi) .i. in ſem/piternum. ſicut em̄ habet alia lr̄a (ſemē eius) .i. opa q̄ hic ſeminauit faciam fructificare ⁊ afferre fructū ſempiternū Eccli. xliiij. Illi ſunt viri miſcdie. i. illi miſcdiā ꝯſequunt̄ quoꝝ pietates nō defuerūt ⁊ cū ſemine ipſoꝝ ꝑſeuerauit bona hereditas: non tm̄ aūt erunt heredes ſ̄ reges: vn̄ ad/dit (⁊ thronū eius ponam ſicut dies celi) dies celi ſūt lon/gi clari: iocundi: thronus ſiue regnū mūdi ſepe habet dies tedioſos ⁊ ſemꝑ breues ⁊ noctes habet meticuloſas: qꝛ vt

Proprium officiū ſa/cerdotū ⁊ ꝑlatorum

Tria gn̄a primoge/nitorum

dī Eccli. x. Omnis potētatus breuis vita. oſtenſo autē ꝙ ſeruabit miſcdiam ineternū ne nimis ſint delicati volētes hic habere miſcdiam. ſm̄ ꝙ dicit Hiero. Delicatus eſt mi/les qui vult hic gaudere cū mūdo: ⁊ in futuro regnare cū xpo: ꝯſequēter oſtēdit ꝙ non habebunt hic miſcdiam ſed ſi peccauerint arguent̄ ⁊ flagellabunt̄: vn̄ ſubdit (ſi aute⁊ dereliquerint filij eius legem meam ⁊c. viſitabo in vga ⁊c.) hic aūt primo ſm̄ lr̄am eſt argumentū ꝙ merito patrū re/mittunt̄ peccata filioꝝ ſm̄ ꝙ dī. iij. Reg. xj. Duce⁊ po/nam eum cunctis diebus vite ſue ꝓpter dauid ſeruū meū Notant̄ aūt hic quatuoꝛ neceſſaria que nō ſūt dimittēda Primū eſt ſuſcipe legem decalogi qd̄ notat̄ cum dī (ſi au/tem dereliquerint filij eius legem meā) Prouer. j. Audi fi/li diſciplinam patris tui ⁊ ne dimittas legem matris tue: vt addat̄ grā capiti tuo ⁊ toꝛques collo tuo. Scdm̄ eſt ꝑ/ficere in opibus bonis: qd̄ notat̄ cum dicit (et in iudicijs meis nō ambulauerint) que ſunt Exod. xxj. ⁊. xxij. ⁊. xxiij. (meis) dicit nō ſecularibus Ezech. xliiij. Cum fuerit con/trouerſia ſtabūt in iudicijs meis. j. Coꝛ. vj. Secularia iu/dicia ſi habueritis cōtemptibiles qui ſunt in eccleſia illos ꝯſtituite ad iudicandū: vel ſic (in iudicijs meis nō amb.) .i. nō iudicauerint ſeipſos ⁊ vias ſuas. j. Thim̄. v. Sine ꝓ̄/iudicio nihil faciēs in alteram partem declinado (ambula/uerint) inquit qꝛ ambulare nō ſtare opoꝛtet Math. xx. c. Quid hic ſtatis tota die ocioſi. Beatus Bern̄. in via dei nō ꝓgredi regredi eſt. Terciū eſt ipſa bona opa ſanctifi/care. i. pura intentōne facere: vnde dicit ꝑ ꝯtrarium (ſi iu/ſticias meas ꝓphanauerint) iuſticie dei ſunt opa bona: ſ̄ has iuſticias ꝓphanāt hypocrite qui nō operant̄ recta in/tentione Math. vj. Attendite ne iuſticiam vr̄am faciatis coꝛā hominibus vt videamini ab eis ⁊c. tales iuſticie ſūt ſicut pannus menſtruate Eſa. lxiiij. Prophanant aūt hy/pocrite iuſticias coꝛde: oꝛe: ope: coꝛde: ꝑ prauam intentio/nem Eſa. penul. Uis ꝓphanū in vaſis eoꝛum: oꝛe: ꝑ dolo/ſam locutionem. j. Thim̄. vj. Prophanas vocum nouita/tes euita ope ꝑ prauam opationem quam in occulto faci/unt Ezech. xxij. Inter ſanctū ⁊ ꝓphanū nō habuerunt di/ſtantiam Eph. v. Que in occulto fiunt ab ipſis turpe eſt dicere. Quartum eſt cuſtodire mandata euāgelica etiam minima: vn̄ addit (⁊ mandata mea nō cuſto.) Math. v. Qui ſoluerit vnū de mādatis iſtis minimis ⁊ docuerit: ſic hoīes minimus vocabit̄ in re. ce. qui aūt fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabit̄. Contra iſta ergo quatuoꝛ q̄ neceſſa/ria ſunt ponunt̄ quatuoꝛ verba. ſ. (dereliquerint: non am/bulauerint: ꝓphanauerint: nō cuſtodierint) que ſunt cōtra ſtultos pigros hypocritas inutiles ꝓ̄dicatoꝛes (viſitabo in virga iniquitates eoꝛum in vir. pec. eoꝛum) ecce ſeueri/tas diſcipline cum dicit (in virga) nō in malleo Prouer. xix. Parata ſunt deriſoꝛibus iudicia et mallei ꝑcutientes ſtultoꝝ coꝛpibus: De hac viſitatōe Job. x. Uiſitatio tua cuſto. ſpm̄ meū. licet. ſ. coꝛpus leſerit: ꝓpter h̄ habet̄ Pro/uer. xxiij. Noli ſubtrahere a puero diſciplinā: ſi em̄ ꝑcuſſe/ris eum virga nō moꝛiet̄: tu virga ꝑcutis eum ⁊ aīam ei⁹ ab inferno liberabis: alioquin ſicut dī Eſa. xxx. Erit tranſi/tus virge fundatus ⁊ ꝓ flagellis flagra: imo eterna flagra/tio. Hec ergo viſitatio in virga nō erit ad damnationem: ſ̄ ad coꝛrectionē: vn̄ addit (miſcdiā aūt meā) quā ei ineter/num ſeruabo vt pactum eſt (non diſꝑgam ab eo) licet ita ꝑcutiam ⁊ verberē ꝓpter pctā nō tn̄ hic eſt crudelitas lic⁊ hoībus ſeculū diligentibus videat̄: ſ̄ eſt magna mīa vt ꝑ tranſitoꝛia verbera vitent̄ eterna ſupplicia: vn̄ dicit (miſe/ricoꝛdiā aūt meā nō diſ. ab eo) ſ̄ verberādo ſpergā in eo. Eccl's. iij. Tps ſpargēdi lapides. i. duricias verberū ⁊ tps colligēdi. Aug. Eſt mīa magna in pn̄ti miſcdiā nō ꝯſequi (neq̄ȝ nocebo ei in veritate mea) .i. in die iudicij vt ſupra dictū eſt: qui em̄ hic flagellat̄ tunc admittet̄ ad regnū cū filijs aliter nō Heb. xij. Flagellat oēm filiū quem recipit glo. qui exceptus eſt a numero flagelloꝝ excipiet̄ a nume/ro filioꝝ: vel ſic (nō nocebo ei in veritate mea) .i. licet no/cere ei videar ſm̄ falſa iudicia hoīm: nō tn̄ in veritate que mea eſt quā ego video ⁊ facio (nocebo ei) hoc eſt qd̄ dicit apl's Heb. xij. Omnis quidē diſciplina in pn̄ti videt̄ non

Quatuoꝛ neceſſaria ⁊ admittē/da.

A
Qualiter pactū dei ⁊ ſcptura ſacra dicit̃ teſtī ei⁹ ⁊ ꝓphanari ab hereticis ⁊ eccleſiaſticis viris.

eſſe gaudij ꝟ merozis: poſtea aũt fructū pacatiſſimū exercitatis ꝑ eam reddet iuſticie (neq̃ ꝓphanabo teſtī meū) dei teſtī dr̃ ſacra ſcriptura hanc nõ ꝓphanat ipſe ꝟ heretici ⁊ praui expoſitores ꝓphanãt ea3.j. Thiṁ.vj. O thimothee depoſitū cuſtodi deuitãs ꝓphanas vocū nouitates ⁊ oppoſitões falſi nois ſcie: ſcia falſi nois vel falſum nomẽ ſcie ſunt decreta hũana ⁊ leges vbi nihil vniuerſale: ⁊ ideo nulla põt eſſe ſcia. Item (teſtī) dei eſt eius pactū. de quo dicit Malach.ij. Miſi ad vos mandatū iſtud vt eſſet pactū meū cum leui dicit dñs: ⁊ in eodem pactū meū fuit cū eo vite ⁊ pacis: ꝑ leui intelligunt̃ clerici cum quibus dñs fecit pactū ⁊ teſtī vite ⁊ pacis vt in ſe honeſte viuãt ⁊ alios pctõres deo recõcilient: ſm ꝙ dicit apl̃s.ij. Cor.v. Dedit vobis miniſteriū recõciliatõis: h̃ teſtī nõ ꝓphanat ipſe: ſꝫ ipſi ꝓphanãt illud. ꝓphanare idem eſt qđ ꝓcul a phano ponere: ⁊ ipſi ꝓcul ponũt a templo dei.ſ. ab eccleſia et a ſeipſis qui ſunt viri eccleſiaſtici: qꝛ in eis non eſt neq̃ vita neq̃ pax ſm ꝙ dicit eis dñs Mal.ij. Uos aũt receſſiſtis de via ⁊ ſcãdalizaſtis plurimos in lege ⁊ irritū feciſtis pactum leui dicit dñs (⁊ q̃ ꝓcedunt de la.m.non fa.irrita) h̃

Prophanare qđ ſit

clauſula expoſitio eſt p̃cedẽtis labia ſunt duo teſtamẽta: ⁊ dicit (ꝓcedũt) ad inſtar ꝑſonarū: ſm illud Exo.xx. Populus videbat voces.q.d. vt ꝑſonas quidã videt ꝓmiſſa quidã ↄminatões: neutra facit dñs irrita ꝟ hõ Jud.ij. Irritum fecit gens iſta pactū meū qđ pepigerã cum p̃ribus eorū: dixi qđ (nõ ꝓphanabo teſtī).i. pactū vite ⁊ pacis: qꝛ (ſemel iuraui).i. ꝑfecte ꝓmiſi (in ſancto meo).i. ꝑ ſanctitatẽ meã (ſi dauid mentiar ſemen eius ineternū manebit) dauid manu fortis ⁊ aſpectu deſiderabilis ſignat bonam vitam q̃ prima eſt in pacto ſemen eius ſalomon qui interp̃tat̃ pacificus bñ exprimit pacẽ q̃ ſcđa eſt in pacto: eſt ergo ſenſus ac ſi dicat licet ipſi ꝓ magna parte ꝓphanent teſtī meū ⁊ pactū vite ⁊ pacis: tñ firmiter ꝓmiſi et ſeruabo ꝙ aliqui erunt ſemꝑ ꝑ bonã vitam aſpectu deſiderabiles: ⁊ in opatiõe fortes ⁊ recõciliabũt deo pctõres: hec aũt recõciliatio maxime fit ꝑ interceſſionẽ beate virginis: de qua exponit̃ qđ ſequit̃ (⁊ thronus eius ſicut ſol in ↄſpectu meo) Ipſa eñ fuit thronus veri ſalomonis.i. xp̄i qui in ea ſicut in throno a ſtatura diuinitatis ſe demiſit vt ſedens in ea carnem ⁊ humanã naturã ſumeret: vñ dicit Eccli.xxiiij. Thronus meus in columna nubis.i. in beata virgine: iſte thronus p̃figuratus eſt.iij. Reg.x. ⁊.ij. Paralip.ix. vbi dr̃ Fecit ſibi rex ſalomon thronū de ebore grandem: de ebore fuit p̃ mundiciã: grãdis ꝑ humilitatẽ: thronus ꝑ fecunditatẽ. Idem dr̃ Cañ.iij. Ferculū fecit ſibi rex ſalomon de lignis libani. Notandū aũt ꝙ multa fuerunt in throno ſalomonis ad lr̃am: ſicut legit̃.iij. Reg.x. Que myſtice in throno xp̄i.i. beata virgine poſſumus aſſignare que his verſibus ↄp̄hendi p̃nt.

B
De btã virgine q̃r fuit thronus filij dei iuxͣ conditões throni Salomonis

Uerſus

Ligna ſedile manus ebur aur͞ brachia ſcamnum.
Argentū leo rex purpura p̃uia gradus.

In beata virgine fuerũt (ligna) fortitudinis ⁊ ꝑſeuerãtie Cañ.iij. Ferculū fecit ſibi rex ſalomõ de lignis libani.i. de cedris q̃ ſunt fortes ⁊ imputribiles: ſunt ⁊ alia ligna libani q̃ ei ↄpetũt. Uñ ipſa dicit Eccli.xxiiij. Quaſi cedrus exaltata ſum in libano ⁊ quaſi cypſſus in monte ſyon: quaſi palma exaltata ſum in cades ⁊c. Item (ſedile ⁊ manus) iij. Reg.x. Due manus tenẽtes ſedile: ſedile.i. charitas beate virginis ſm ꝙ Cañ.iij. dr̃. Media charitate cõſtrauit (manus) due opa ꝑuilegiata hũilitatis ⁊ pietatis (ebur) caſtitas.iij. Reg.x. Fecit thronū de ebore grandem qđ iã expoſitū eſt ſupra: grandis etiã fuit in ebore.i. in ↄtinẽtia qꝛ in ea fuit extinctus fomes (Aurū) Sap.iij. Reg.x. Ueſtiuit eū auro fuluo nimis. Et.ij. Paral.ix. Auro mũdiſſimo (brachia) longa ad defeſionẽ noſtrã ⁊ ad dandū longe poſitis.i. pctõribus.ij. Paral.ix. Brachia duo altrinſecus forte xp̄s puer brachiolis amplexatus eſt illa (ſcamnū) Paral. eodẽ. ⁊ ſcabellū aureū.q.d. diuitias ⁊ ſapiam terrenã pedibus ↄculcauit Apoc.xij. Mulier amicta ſole ⁊ luna ſub pedibus eius. Item pedes.i. affectus eius vtebant̃ auro rõnis (argentū) eloquẽtia: qꝛ ipſa eſt aduocata nr̃a Cañ.iij. Columnas eius fecit argenteas.i. id qđ terrã tangebat.i. pctõres (Leo) ſicut dr̃ in Reg. et in Paral.xiiij. Leones erãt: Leo terribile aial ẽ. Quatuordeci ꝗ leones ſũt ſeptẽ virtutes beate virginis et ſeptẽ dona q̃ꝝ odor terret ſerpentẽ veterẽ.i. diabolū. Uñ de ipſa dr̃ Cañ.vij. Terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata (rex) quia ſolus rex ſedet in throno ⁊ ſolus xp̄us in beata virgine Ezech.xliiij. Princeps ipſe ſedebit in ea (purpura).i. martyriū. Cañ.iij. Aſceſum purpureū: martyr aũt fuit beata virgo. ⁊ ſi nõ corꝑe tñ mente: ſm illud Lu.ij. Et tuã ipſius aiam ꝑtranſibit gladius. Hiero. Beata dei genitrix qꝛ in ea ꝑte paſſa q̃ impaſſibilis habet̃: ideo vt ita fatear: qꝛ ſpũaliter ⁊ attrocius paſſa eſt gladio paſſionis xp̄i plus q̃ꝫ martyr fuit. Beat⁹ aũt Bern. ſic loq̇t̃ ad beatã ꝟginẽ poſtq̃ꝫ emiſit ſpm̃ ille tuus Jeſus oĩm quidem ꝟ ſpãliter tuus illius plane nõ attigit aiam cum impius crudeli lancea nõ mortuo parcẽs cui nocere nõ potuit latus aperuit ipſius aia iam ibi nõ erat: ꝟ tua plane auelli nequibat: tuã ergo aiã ꝑtranſijt vis doloris vt te nõ immerito plus q̃ꝫ martyrẽ p̃dicemus (p̃uia).iij. Regū.x. Summitas throni rotunda erat Cañ.iij. Reclinatoriū aureū.i. ꝑfectio ſumma ſine angulis ⁊ ſcrupulis (gradus ſex) quibus aſcẽdit̃ ad eã ſm ꝙ dr̃ in Reg. ⁊ Paral. ſunt ſex partes veneratõis.i. reuerentia deuotio in corde: ſalutatio ⁊ gratificatio i ore obſequiū ⁊ preſtatio in ope in quolibet gradu ſedet leo.i. timor dñi

C
Martyr ⁊ pl⁹ q̃ꝫ martyr fuit virgo maria

Eccli.xxv. Timor dñi ſuꝑ oia ſe ſuppoſuit. De h̃ ꝗ throno xp̄i dicit deus pater (⁊ thronus eius ſicut ſol in cõſpectu meo) ſol ſplẽdet ⁊ calet ſiue ardet in quo notat̃ gemina ſtola. qꝛ vtrãq̃ hĩc pie credit̃ beata virgo in cõſpectu dei vt ſplẽdeat ⁊ fulgeat ſicut ſol ſm ſtolam corꝑis ⁊ amore ferueat ſm ſtolam aie (⁊ ſicut luna ꝑfecta ineternum) verba ſunt Innocẽtis pape que ſequũt̃ ſicut rõnabiliter aſſerunt qui de rerum naturis ediſſerũt luna frigida eſt ⁊ humida: qꝛ frigida eſt: deſignat virginitatẽ qꝛ humida deſignat humilitatẽ. Ignis eñ de q̃ venit ſiccitas nãliter petit ſublimia: aqua ꝟo de qua ꝓcedit humiditas q̃ſi grauis nãlr̃ petit hũilia: frigiditas igit̃ ⁊ hũiditas lune: ꝟginitas ⁊ hũilitas eſt Marie q̃ frigida fuit ↄ eſtū luxurie: humida cõtra faſtū ſupbie: qꝛ ꝟo ſemꝑ ꝑſeuerauit in virginitate ⁊ humilitate ⁊ in gloria etiã apparet eius humilitas ⁊ virginitas: ideo bñ dicit qđ (eſt in cõſpectu dei ſicut luna ꝑfecta ineternū) que.ſ. nunq̃ꝫ patit̃ detrimentū (⁊ teſtis in celo fidelis) ipſa eñ orat ibi ꝓ pctõribus ⁊ teſtat̃ ꝙ fili⁹ dei ꝓ eis factus eſt hõ. ſicut dicit be. Bern. Mater oſtẽdit filio pectus ⁊ vbera ꝓpter qđ dicit Hiere.xiiij. Solij glorie tue recordare ne irritum facias fedus tuū nobiſcū. beata ergo virgo eſt (thronus ſol luna teſtis) qꝛ eſt (thronus) ↄtinet iudicẽ: qꝛ (ſol) ꝓducit terrenaſcẽtia: qꝛ (luna) noctis tenebras diſcutit: qꝛ (teſtis) cauſas abſoluit ſi pctõres ⁊ times iudicẽ: hec tenet eum ſi penitẽs cupis de terrenis curis exire: h̃ calorẽ ſolis ꝓducit ſi nox aduerſitatum vel ignorãtie te p̃mit luna eſt: ſi cã vexaris ſpiritibus immũdis vel deſiderijs importunis vel in morte impeteris teſtis tibi erit: ſi eam inuocaſti ad videndū opa tua ⁊ vitã vñ in generali ↄfeſſione dr̃ Confiteor deo ⁊ beate Marie q.d. volo ꝙ ipſa ſciat pniam meã ⁊ ſit teſtis ↄfeſſiõis mee ipſa ⁊ etiã oẽs ſcti. Uñ Oſee.xj. in fi. Judas aũt teſtis deſcẽdit cum deo ⁊ cum ſctis fidelibus nec tñ (teſtis) eſt: ꝟ (teſtis fidelis) videas ergo ꝙ habeas bonã cãm: qꝛ ꝓ te nõ mentiet̃ Prouer.xiiij. Teſtis fidelis nõ mentiet̃.

D
Sol ⁊ luna ⁊ teſtis celo fidelis pro nobis dr̃ virgo maria

Tu vero repuliſti et deſpexiſti: diſtuliſti 37
xp̄m tuum.

Tu ꝟo repuliſti) Quarta ꝑs vbi ponit q̃ videt̃ aduerſa p̃dictis ꝓmiſſionibus: ſupius eñ cum de xp̄o ꝓmitteret pr̃ locutus eſt de dauid de q̃ nunc ↄtraria ponit vt que neceſſe erãt fieri qꝛ deus iurauerat non in eo.ſ. in dauid ꝟ potius in alio quererent̃ implẽda: ſicut ⁊ ſalomon ceddit ne ipſe putaret̃ ſemen qđ de dauid ꝓmittebat̃ eternū: ſic ⁊ cum de iacob ⁊ eſau dictu3 ſit Gen.xxv. Maior ſeruiet minori. legit̃ iacob adoraſſe maiorẽ Gen.xxxiij. Ut h̃ potius in duobus pplis expectarent̃ impleri. Primo ꝗ agit de dilatõe regni dicẽs (tu ꝟo) q.d. h̃ ꝓmiſiſti ꝟ ne i dauid

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

putent̄ im pleri (tu repuliſti) dauid a regno ꝑ abſalonem ij. Reg. xvij. (⁊ deſpexiſti) ꝑ ſemei qui ꝓijciebat lutū ꝯtra illum: ⁊ tñ (xp̄m tuū) filiū nō abſtuliſti: ſ (diſtuliſti) et ſic manet qđ ꝓmiſiſti: nō tñ in illo dauid implēdū. vñ ſequit̄

38 ¶ Auertiſti teſtamentum ſerui tui: ꝓphanaſti in terra ſanctuarium eius.

¶ Auertiſti teſta. ſer. tui). i. ꝓmiſſa iudeis ad gentes tranſtuliſti. ſm̄ illud Eſa. ix. Verbū miſit dñs in Jacob ⁊ cecidit in iſrl': vel de deſtructōe oīmoda legit̄ (auertiſti teſt. ſerui tui). i. deſtruxiſti vetus teſtm̄ qđ factū erat ſeruo. nō eñ regnū vel ſacerdotium vel altare vel ſacrificiū vel (teſtm̄ ſerui tui). i. moyſi. de q̄ dicit Heb. iij. Erat autē moyſes fidelis famulus in domo dñi: poſtea agit de deſtructōe templi dicēs (ꝓphanaſti). i. ꝓphanari ꝑmiſiſti (in terra) deiectum (ſanctuariū eius). i. templū dauid: qđ dr̄ eſſe dauid eo ꝙ ꝓparauit materiā eius: vt hr̄. j. Paral. xxv. Hec aūt ꝓphanatio facta fuit ꝑ Tytū ⁊ veſpaſianū nec h̄ ſolū feciſti: ſ ⁊ angelorū cuſtodiā ab eis amouiſti: h̄ eſt qđ ſequit̄.

39 ¶ Deſtruxiſti om̄es ſepes eius: poſuiſti firmamentum eius formidinem.

¶ Deſtruxiſti oēs ſepes eius). i. cuſtodiā angelorū amouiſti quibus q̄ſi ſepe claudebant̄: hac ſepe amota timor merito inuaſit eos: vñ addit (poſui. firma. eius for.). i. illud qđ prius erat ꝓ firmamēto vt diuitias ⁊ talia factū eſt illis ad timorē: vel ſm̄ glo. illud in q̄ prius firmi ⁊ inexpugnabiles erāt: mō timebāt ꝓ culpa ſua ſm̄ deū: ꝯfirmati ei erant cum ſub iuda machabeo fugarēt decē milia: nec eſt mirum ſi timeāt: q2 ſequit̄ ꝙ.

40 ¶ Diripuerunt eum oēs tranſeuntes: viaꝫ factus eſt opprobrium vicinis ſuis.

¶ Diripuerūt eum) dauid. i. ppl'm iudaicū ꝑ mundū diſꝑſum (oēs tranſeuntes viam) ad lrām: q2 oēs ꝯcutiunt et ⁊ impellunt eos qñ obuiāt eis: vel de eorū depdatōne pōt legi qua a principibus ⁊ bedellis diripiunt̄ ⁊ expoliant̄: iudei eñ mō facti ſunt ſpongie ⁊ ſanguiſſuge regū ⁊ principum vt cum collegerint ſuggētes ſanguinē pauperū euomant eis collecta ⁊ h̄ ꝓceſſit ex auaricia principū: potius eñ eijcere ſordes ⁊ mūdare plateas deberēt iudei q̄ꝫ pauperes xp̄ianos vſuris ⁊ calumnijs opprimere cū in figura huius officij olim ſeruierint in egypto in luto ⁊ latere ⁊ palea: nec tñ in factis ſuſtinēt iniuriā: ſ ⁊ in verbis: vñ addit) factus eſt opprobriuꝫ vicinis ſuis) Ezech. xxij. Dedi te opprobriū gentibus ⁊ irriſionē vniuerſis terris: poſtea addit qđ grauiꝰ eſt. ſ. ꝙ inimici eoꝝ potētes ſūt: vñ addit.

41 ¶ Exaltaſti dexteram deprimentium eum: letificaſti omnes inimicos eius.

¶ Exaltaſti dexterā depri. eū) vt primo Tyti ⁊ veſpaſiani tandē aliorū oīm inimicoꝝ: ⁊ ꝑ h̄ (letificaſti oēs inimicos eius) Treñ. j. Oēs inimici mei audierūt malū meū letati ſunt: q2 tu feciſti: ad h̄ aūt aliqđ eſſet remediū ſi cōtra fortes inimicos: ⁊ ipſi fortes eſſent ⁊ adiutoriū a fortibus haberēt: ſ hoc remouet cum ſubiungit.

42 ¶ Auertiſti adiutorium gladij eius: ⁊ non es auxiliatus ei in bello.

¶ Auertiſti ad. gla. eius) vt. ſ. gladio pugnādo non poſſit ſe defendere: ⁊ tu qui fortis es qui ſolebas illū ppl'm adiuuare (nō es auxiliatus ei in bello) vñ ab inimicis victus ē eſt ⁊ captiuus: ⁊ qđ inter oīa peius eſt ⁊ miſerabilius cuꝫ ꝑ hec flagella ſe deberēt emēdare inde deteriorati ſunt: vnde addit.

43 ¶ Deſtruxiſti eum ab emundatione: et ſedē eius in terra colliſiſti.

¶ Deſtruxiſti eū ab emū.). i. cum eū flagellares vt emundaret̄ nō eſt mūdatus: q2 fidē hr̄e noluit qua mūdant̄ corda. Vñ Act. xv. Fide purificās corda eoꝝ: poſt h̄ ſequit̄ deſtructio regni: vñ dicit (⁊ ſedē eius in terra colliſiſti). i. regnū eius deſtruxiſti vt iam nō ſit aliquis rex vel ꝑnceps in pp'lo illo: ⁊ loquit̄ de illo ſicut de vaſe fictili qđ cū volumus oīno ꝯfringere ad terrā collidimus ⁊ ꝓijcimus nec ſolum deſtructum eſt in fine regnum. ſ deſtructio eius accelerata ꝓpter pctā eorum: vñ addit.

¶ Minoraſti dies temporis eius perfudiſti eum confuſione. 44

¶ Minoraſti dies tp̄is eius) quibus ſe regnaturos putabāt: ⁊ etiā q̄bꝰ regnaſſent niſi a dei ſeruitio receſſiſſēt: vltimū eſt vilitas coꝝ ⁊ ꝯfuſio: vñ ſubiūgit (ꝑfudiſti eū ꝯfuſione) pōt aūt totū exponi de xp̄o ⁊ de eccleſia allegorice ſic (tu vo repuliſti). q. d. eccleſia dñe iuraſti ſemen dauid. i. xp̄i in eternū duraturū: ſ nunc (repuliſti xp̄m tuū). i. patibulo expoſuiſti: vl' (xp̄m). i. corpus xp̄i myſtīū. ſ. eccleſiā (repuliſti). i. videris repuliſſe: vñ videris ꝯtrarius ꝓmiſſioni tue: h̄ repulſio eſt ꝑſecutio eccleſie q̄ maxime erat in ꝑmitiua eccleſia. ⁊ erit in finali qñ charitas multoꝝ refrigeſcet tp̄e. ſ. antixp̄i (⁊ deſpexiſti) in deſpectuꝫ dediſti ip̄m xp̄m ⁊ eccleſiā Eſa. liij. Vidimus eū ⁊ nō erat aſpectus: ⁊ deſiderauimus eū virū deſpectū (⁊ diſtuliſti) aduentū eiꝰ ad iudiciū qđ petit eccleſia vt ſic a laboribus ⁊ erumnis liberet̄ (auertiſti teſt. ſer. tui). i. ꝓmiſſionē quā ei feceras videris auertiſſe (ꝓphanaſti in terra). i. ꝓphanaſſe videris. (ſanctuariū eius). i. ſctōs in q̄bus habitat q̄ a mūdo prophani reputant̄ (deſtruxiſti oēs ſepes eiꝰ). i. aplōs ⁊ martyres q̄bus corpus xp̄i qđ eſt eccleſia claudebat̄ ⁊ defendebat̄ videbaris deſtruere dū occidebant̄ a tyrannis (poſuiſti firmamen. eius for.) qñ apl'i qui eccleſiam ꝯfirmare debebāt timore victi fugerūt ⁊ abierūt in ſua in paſſione dñi. Vñ dr̄ Math. xxvj. Tūc diſcipuli oēs relicto eo fugerunt. hoc aūt maxime de petro exponendū eſt qui erat firmamentū eccleſie ⁊ fundamentū. Vñ dixit ei dñs Math. xvj. Tu es petrus ⁊ ſuꝑ hanc petram edifi. ec. meā. ⁊ Luce. xxij. Et tu aliqñ ꝯuerſus ꝯfirma frēs tuos: hoc (firmamentū poſuit dñs). i. poni ꝑmiſit (formidinē) qñ ad vocē ancille formidans dñm negauit: ſ bñ dicit (poſuiſti) quia hoc nō fuit niſi ad tp̄s quaſi falſa poſitio q̄ fit cā exercitationis: ſic dñs fecit falſam poſitionē petro vt exercitaret̄ ⁊ ſuam cognoſceret infirmitatē: dñs aūt dixit cedat tp̄us huius poſitōis qñ induit eum virtute ex alto: vt ꝓmiſerat Luce in fi. Dñi verbo dñi celi firmati ſunt: ⁊ ſpū oris eius oīs virtus eoruꝫ (diripuerūt eū) detrahētes ei (oēs tranſeuntes ꝑ viam) ſm̄ ꝙ dr̄ Math. xxvij. Pretereūtes blaſphemabāt eum. mo. ca. ſua dicētes. Vah qui deſtruis templum dei ⁊c. (tu es opprobriū vicinis nr̄is) vel (ſuis) ſcꝫ iudeis qui dicebāt ei vt ibidem Math. xxvij. dr̄. Alios ſaluos fecit ſeip̄m nō pōt ſaluum facere: ſi rex iſrl' eſt deſcendat nunc de cruce ⁊ cre. ei (exaltaſti dexteram deprimentium eum.) Vnde dixit pylato Joh. xix. Nō haberes poteſtatem aduer. me vllam: niſi tibi data eſſet deſuꝑ (letificaſti omnes inimicos eius). ſ. iudeos qui de eiꝰ morte letati ſunt (auertiſti adiu. gla. eius) qñ reſpuit adiutorium gladij dicēs Petro Joh. xviij. Mitte gladium tuū in vaginam: vel de gladio ꝑ̄dicatōis loquit̄ cuius adiutorium auertit deus a xp̄o in paſſione: q2 tunc nō ꝑ̄ualuit eius ꝑ̄dicatio (⁊ nō es auxiliatus ei in bello) vt. ſ. cum morti ſubtraheres. ſ tormētis expoſuiſti: vñ ipſe dicebat Matthei xxvij. Hely hely lamazabatani: hoc eſt deus meus vt q̄d me dereliquiſti (deſtruxiſti eum ab emūdatiōe). i. vt nos a pctō mūdares ip̄m morti tradidiſti: hoc eſt qđ dicit ipſe pater Eſa. liij. Propter ſcelus ppl'i mei ꝑcuſſi eum (et ſedem eius in terra colliſiſti). i. nō dediſti ei regnū in terra: Vñ dixit Joh. xviij. Regnū meū nō eſt de h̄ mundo (minoraſti dies tp̄is eius) q2 nō multū vixit ſuꝑ terrā (ꝑfudiſti eum ꝯfuſione) in flagellis ⁊ ſputis iudeorū in ignominioſa morte crucis. Moral'r (tu vo repuliſti) ſupra induxerat deū patrē dicentē de beata virgine ꝙ erat i ꝯſpectu dei ⁊ orabat ⁊ teſtis erat ꝓ hoībus: ſ poſſet aliquis nimis ꝑ̄ſumere in auxilio beate virginis vt in pctis manēs ꝑ eā ꝑ̄ſumeret ſaluari: vñ dicit hic (tu vo repuliſti) quoſdā ſcꝫ eos qui nolunt penitere: nō aūt dicit quem vel q̄s repellit dñs: vñ relinquit ꝙ plures repellit dñs. repellit eñ curioſos ſcrutatores a veritate vidēda ⁊ ambicioſos a dignitate obtinēda. De primo Prouer. v. Perſcrutator maie. opprī. a gloria. De ſcđo Leui. xxj. Omnis qui habuerit ma-

E
Allegorice de xp̄o ⁊ de eccleſia.

F
Moralit' quō deꝰ repellit curioſos ⁊ ambitioſos a dignitate obtinenda

culā de ſemie aaron: nō accedet offerre hoſtias dn̄o maculatus eſt oīs pctōꝛ ⁊ p̄cipue ambicioſus. Ibi aūt in Leuī. enumerat multas maculas ꝑ quas repelliť: inter q̄s ponit: ſi cecus ſi gibbus fuerit ⁊c. cecus eſt qui ignorat dei ſciētiā: talem repellit dn̄s a p̄latiōe. Vn̄ Oſee. iiij. Quia tu ſciam repuliſti repellam te ne ſacerdotio fungaris mihi. Gibbus aūt eſt qui habet plures p̄bendas vel bn̄ficia: hic eſt em̄ camelus gibboſus qui ꝑ anguſtā poꝛtā intrare nō pōt ad eternū regnū niſi gibbum deponat: ſilr̄ nec admittiť a deo ad p̄lationē quoſcūq; em̄ repellit a celo: repellit a regno eccleſie. i. a p̄latōe: q2 qui eſt in moꝛtali a deo nō p̄ficiť: ſ3 q̄s deus repellit multotiēs ꝓmouet diabolus: ſicut j. Mach. vj. Demetrius Alchimū impiū ꝯſtituit in ſacerdotem. Demetrius interp̄taꝛ nimiū pſequēs: ⁊ ſignificat diabolū. Alchimus interp̄taꝛ firmamentū vani ꝯſilij. ⁊ ſignificat hoīes vanos ⁊ mūdanos (⁊ deſpexiſti) non dicit quos ſ3 intelligendū eſt eos q̄s repellit qui non ſunt digni noīe corā deo: licet vocauerint noīa ſua in terris ſuis: non tn̄ ita deſpexiſti quin paratus ſis eos ad pn̄iam recipere ſi velint: vn̄ (diſtuliſti xp̄m tuū). i. iudiciū xp̄i tuivt interim peniteāt ⁊ ad te redeāt Sap̄. xj. Diſſimulas pctā hoīm ꝓpter pn̄iam Iob. xxiiij. Dedit ei dn̄s locum pn̄ie ⁊ ipſe abutiť eo in ſupbia (auertiſti teſtm̄ ſer. tui) xp̄i q̄ fecit teſtm̄ ſuū ante moꝛtē ſuā dicēs Ioh. xiiij. Pacē relinquo vob: pa. meā do vobis Eccli. xlv. Statuit ei teſtm̄ pacis. ſ. phinees qui interp̄taꝛ oꝛe parcus ⁊ ſignat eos qui tp̄alia contemnūt qui parcūt oꝛi ſuo vt nō comedant terrā ſicut ſerpens. Auarus em̄ ⁊ cupidus eſt talpa ⁊ buſo qui ſemper terrā comedit: hi nō ſeruāt teſtm̄ pacis ſ3 ꝓpter tp̄alia ꝯtēdunt ⁊ litigant: ⁊ ita auerſum eſt teſtm̄ ⁊ p̄ponunť tp̄alia ſp̄ūalibus: ꝯtra illud p̄imū querite regnū dei Math. vj. hoc ſignatū fuit ⁊ inceptū Gen̄. iij. vbi dr̄ de abrahā ⁊ loth erat ſubſtātia coꝝ multa ⁊ nō quibāt habitare cōiter vn̄ facta eſt rixa inter paſtoꝛes gregū abrahā ⁊ loth. ecce auerſio teſtamēti (ꝓphanaſti in terra ſanctuariū eius) ſanctuariū xp̄i eſt coꝛ ſiue aīa hoīs. j. Coꝛ. vj. Templū dei ſctm̄ ē qḋ eſtis vos: h̄ ſanctuariū ꝑmiſſiue ꝓphanaꝛ a deo. i. ꝓcul a phano poniť. i. a templo dei ⁊ fit phanū dyaboli (in terra). i. in amoꝛe terrenoꝝ. ij. Mach. xiiij. Hoc dei phanu3 in planiciem deducā ⁊ altare effodiā ⁊ templū h̄ libero p̄ri ꝯſecrabo: hoc dixit nichanoꝛ ꝑ quē intelligiť diabolus in planiciē deducit templū dn̄i cū illud ad amoꝛē terrenoꝝ deijcit libero p̄ri ꝯſecrat cum ebrietati ⁊ gule illud ſubijcit Iud. j. Dei nr̄i gratiā in luxuriā transferentes Zach. xij. Ecce ego ponā hirlm̄ ſupliminare crapule in oib⁹ pp̄lis. Hierlm̄ interp̄taꝛ viſio pacis in qua erat templū dn̄i ſignificat coꝛ hoīs: ſignificat etiā ſp̄ālitē clericos q̄ inter oēs pp̄los magis diſſoluti ſunt in luxuria ⁊ cupiditate: ⁊ ſic ꝓphanaꝛ ſanctuariū dei (deſtruxiſti oēs ſepes eius) oēs dicit: q2 ſunt plures: vna ſepes eſt cuſtodia angeloꝝ que deſtruiť cu3 hō pctō ſe ſubijcit: de hac Eſa. v. Auferā ſepem eius ⁊ erit in direptionē. Glo. cuſtodiā angeloꝝ. Item ſepes ſunt p̄lati boni Eccli. x. Qui diſſipat ſepem moꝛdebit eum coluber. i. diabolus colens vmbrā. i. hypocritā. ⁊ ſūt ſepes ex ſpinis vt difficile ſit hoſtibus tranſire: ⁊ vt p̄lati pungant maleficos: vn̄ bacculus paſtoꝛalis in imo ē acutus. vnde verſus.

G Sanctuariū xp̄i eſt aīa hoīs ⁊ quō hec ꝑmiſſiue ꝓphanaꝛ a deo.

H Sepes mľtipliciť dicunť: ⁊ q̄lr has dn̄s deſtruit ꝑmittat in multis.

Verſus de baculo paſtorali

¶ Attrahe ſuſtenta: ſtimula: vaga: moꝛbida: lenta.
¶ Attrahe ꝑ p̄mū medio ſ'ge: pūge ꝑ imū. Hec tria notari pn̄t. ij. Thi. iiij. vbi dicit. Argue increpa obſecra argue. i. argumētis ⁊ rōnibus rege ⁊ ſuſtēta hn̄ agētes obſecra attrahendo: increpa ſtimulando ⁊ pungēdo Eccli. vlť. Verba ſapientū q̄ſi ſtimuli. Item ſepes ſunt flagela dn̄i ⁊ tribulatiōes quas immittit Oſee. ij. Sepiam vias tuas ſpinis Item pn̄ia ⁊ abſtinētia eſt ſepes quā opoꝛtet fieri in penitente vt ꝓhibeanť antique ſemite viciozum Eccli. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis ⁊ noli audire linguā nequā Eſa. lviij. Vocaberis edificatoꝛ ſepiū auertens ſemitas iniq̄tatum: has oēs ſepes ꝑmittit deus deſtrui in multis: ⁊ ideo expoſiti ſunt inimicis demonibus. vn̄ timendū eſt eis hoc eſt qḋ addit (poſuiſti firmamentū eius foꝛmidinē). i. coꝛ qḋ firmū deberet eſſe ⁊ fide ⁊ dilectōne pauidū erit: ſcḋm q᷑ dicit dn̄s Deut. xxviij. In gentibus illis nō quieſces neq; erit requies veſtigio pedis tui. dabit em̄ tibi dn̄s ibi coꝛ pauidū ⁊ oculos deficiētes ⁊ aīam meroꝛe ꝯſumptā: ⁊ erit vita tua pendēs ante te q̄ſi expoſita. ſ. vt tibi de facili auferaꝛ a quolibet tranſeunte: vn̄ ſequiť (diripuerūt eum oēs tranſeuntes viam ⁊c.) pōt aūt hoc ⁊ aliter exponi (poſuiſti fir. eius foꝛ.) firmamentū eccleſie ⁊ religionis ſunt p̄lati qui debēt ſubditos ꝯfirmare ⁊ ꝯſolari: ſicut dictū eſt p̄imo p̄lato Lu. xxij. Et tu aliq̄n ꝯuerſus ꝯfirma frēs tuos: ſ3 hos mō poſuit dn̄s foꝛmidinē: q2 ꝯfirmare ⁊ ꝯſolari neſciunt: ſ3 tm̄ terrere ⁊ toꝛquere Iob penul. Per gyrū dentium eſt foꝛmido. i. habet oīa verba terribilia ⁊ nulla ꝯſolatoꝛia: cōtra qḋ dr̄ Hiere. xvij. Non ſis mihi tu foꝛmidini ſpes mea tu in die afflictionis. Item poſuit eos foꝛmidinē in eccl̄ia ſicut poniť foꝛmido. i. expauētaculū in cucumerario ⁊ i hoꝛto i qua dr̄ Baruch in fi. Sicut in cucumerario nihil cuſtodit foꝛmido: ita ſunt dij coꝛum. i. p̄lati. cū p̄imo poniť foꝛmido in cucumerario timēt eam aues et putāt qḋ hō ſit cum arcu ⁊ ſagittis: ſ3 vidētes eam nō moueri accedūt paulatim ⁊ comedūt fructus ⁊ poſtmodum ſedent ſup ipſam foꝛmidinē ⁊ ſtercoꝛa emittūt ſup ea3. ſic p̄latus q̄n p̄imo ꝯſtitutus eſt aliq̄ntulū timeť a demonibus ⁊ tyrānis ſ3 paulo poſt vidētes eum inſenſibilē ⁊ moꝛtuum nō timēt eum: ſ3 in facie eius ꝯtumelias dicūt ⁊ faciunt h̄ eſt qḋ ſequiť (diripuerūt eum) deſtructis ſepibus ⁊ poſito firmamēto in foꝛmidinē (oēs tranſe. viam) vel ſic (tranſeūtes viam). i. ip̄m ꝯculcātes q̄ſi viam. ſcḋm q᷑ dicūt Eſa. lj. Incuruare vt tranſeamus Ezech. xvj. Expoſuiſti foꝛnicatōes tuas oī trāſeunti vt eius fieres (factus ē opprobriū vicinis ſuis) q2 ꝓpter malū exemplū clericoꝝ ⁊ p̄latoꝝ facti ſūt xp̄iani opprobriū iudeis ⁊ gentilib⁹ ⁊ hereticis. Pſ. Facti ſumus opprobriū vi. nr̄is ⁊ hmōi cām ſubiungit dicēs (exaltaſti dex. depri. eū). i. tu ꝑmiſiſti exaltari ſup pp̄lm tuū p̄latos malos q̄ eum deprimūt ⁊ opprimūt Vn̄ dicit Neem̄. v. Duces p̄imi q̄ fuerūt ante me grauauerūt pp̄lm: ⁊ poſt addit: ſ3 ⁊ miniſtri coꝝ dep̄ſſerūt pp̄lm ſc3 decani rurales ⁊ ſacerdotes ⁊ ipſi archidiaconi Amos v. Hoſtes iuſti accipiētes munus ⁊ paupes deprimētes i poꝛta Tren̄. j. Facti ſunt hoſtes eius in capite. i. facti ſūt p̄lati: ⁊ ideo ſequiť inimici eius locupletati ſūt. ſ. demōes qui aīas ſubditoꝝ lucranť ꝑ negligentiā ⁊ maliciā p̄latorum: h̄ eſt qḋ ſequiť hic (letificaſti oēs inimicos) ſc3 demones ⁊ malos hoīes. De q̄bus Prouer. ij. Exultāt in rebus peſſimis. i. pp̄li vel eccleſie: ⁊ dicit oēs: q2 demon luxurie letificaꝛ cum vincit ſua tentatio: ſilr̄ demon auaricie. ⁊ ſic de alijs. Inimicos aūt iſtos. ſ. demones debēt p̄lati ꝑſeq̄ gladio v̄bi dei ⁊ malos hoīes gladio potētie ſecularis ſ3 ſequiť ecōtrario (auertiſti adiu. gla. eius). ſ. illius duplicis gladij Luce. xxij. Ecce gladij duo hic. ſ. ꝑtās eccleſiaſtica ⁊ ſecularis: vtraq; videť auerſa a fine ſuo Roma. xiij. Non ſine cā gladiū poꝛtat ſ3 mō pōt dici de multis q᷑ ſine cā gladiū poꝛtāt Baruc. v. Sceptrū habet vt hō ſicut iudex regionis q̄ in ſe peccātem nō interficit: habet etiam in manu gladiū ⁊ ſecurim: ſe aūt de bello ⁊ de latronib⁹ nō liberat: de pace em̄ tuenda nō ſeruit gladius ꝑtātis ſecularis: ſ3 de pompa ꝓpalāda: hoc ip̄m fit d' gladio verbi dei alter tn̄ gladius debet tueri paupes a p̄donib⁹: alter a demonibus: ſ3 cum gladius eſt in oꝛe: non adiuuat: nec ferit hoſtes. Pſ. Gladius in labijs coꝝ q̄m quis audiuit. ſ. vnq̄ tale ridiculū ⁊ in vtroq; gladio queriť hodie niſi fulgoꝛ tm̄ Ezech. xxj. dr̄ Mucro mucro euagina te ad occidēdū: lima te vt interficias ⁊ fulgeas ⁊c. bis dicit mucro ꝓpter illa duo genera gladioꝝ q̄ deberēt euaginari ad occidendū vicia ⁊ limari nō tm̄ ad fugendū ſ3 ad ſecādū. Nunc autē ita hebetes ſunt iſti iſti gladij q᷑ carnē nō pn̄t ſecare ſ3 carni cedunt vn̄ nō pn̄t dici gladij ſ3 gladioli: eſt em̄ herba q̄ dr̄ gladiolus q̄ habet foꝛmā gladij ſ3 nō ſecat: ſilr̄ penna d' ala auis: tales gladios hn̄t hypocrite. i. p̄lati remiſſi: vnde de ipſis nō pōt dici gladij ancipites in ma. coꝝ. ⁊ iō hn̄ dicit hic (auertiſti adiut. gla. eius ⁊ nō es auxi. ei in bello) ꝑ manū principū vel p̄latoꝝ q̄ ſunt duces exercitus. Et poſſet aliq̄s dicere ſicut aliq̄n ꝯtingit licet bellando nō vincā

I Quaľr p̄lati eccleſie vel religionis qui debēt eſſe firmamētum quō poſiti ſunt in foꝛmidinem.

K De duplici gladio ſeu ꝑtāte eccleſie q̄ male exerceť in hoſtes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tñ patiēdo vincā: Vñ dicit quidā nobile vincendi genus eſt patiētia: ſʒ oñdit hoc de malo pplo q̄ nec ſic: vnde dicit (deſtruxiſti eum ab emūdatōe).q.d. tribulatio nihil ei ꝓ fuit ſʒ multū obfuit. q꞉ nō patiēter ſuſtinuit. Vñ Hiere.v. Percuſſiſti eos ⁊ nō doluerūt attriuiſti eos ⁊ renuerūt accipe diſciplinā indurauerūt facies ſuas ſup petrā ⁊ noluerunt reuerti.q.d. medicina verſa eſt eis in venenū Roñ. vij. Inuentū eſt mihi mandatū qd̓ erat ad vitam hoc eſſe ad mortē: ita de pplo ⁊ quid de maiori. ſequit̄ ⁊ (ſedē eius in terra colliſiſti) ſedes eſt thronꝰ regū ⁊ cathedra platoꝝ ⁊ ꝓcipue pontificū ⁊ doctoꝝ: iſte ſedes inuicē colliduntur dño ꝑmittēte: q꞉ inuicē guerras ⁊ bella habēt: hoc ſignatū fuit Geñ.xxv. vbi dr̄ q̄ paruuli collidebant̄ in vtero rebecce in ſignū q̄ magni colliderent̄ in vtero eccleſie hi erant eſau ⁊ iacob: ꝑ eſau qui fuit vir piloſus ⁊ gnarus venādi ⁊ hō agricola vt ibidem dr̄ ſignificant̄ principes laici: per iacob qui fuit vir ſimplex ⁊ ſapiēs ⁊ lenis habitans in tabernaculis ſignificant̄ principes eccleſiaſtici q̄ duo genera inuicem (in terra).i.ꝓ terrenis collidunt̄ ſicut ꝯminatus eſt dñs Hiere.lj. Collidā in te paſtorē ⁊ gregē eius collidam duces ⁊ magiſtratus ⁊ reddam babyloni ⁊ cunctis habitatoribus chaldee malū qd̓ fecerūt in ſyon: ꝑ babylonem intelligit̄ aliqñ eccleſia cōfuſione plena vel roma: ſicut.j. Pet̄. in fine. Salutat vos eccleſia q̄ eſt in babylone. Glo. in romana vrbe. Per chaldeā etiā ipſa pōt intelligi. Chaldea eñ interꝑtat̄ q̄ſi fera vl̓ q̄ſi demoniū: vt fera eñ deuorat ⁊ vt demoniū vexat hīs ergo qui in ea habitāt dicit dñs ſe redditurū malū qd̓ faciūt in ſyon.i. in eccleſia et q꞉ ita ꝯcutit̄ iam ſignū eſt q̄ incipit malū ⁊ cōcuſſio a domo dñi: ⁊ ideo hñ ſequit̄ (minoraſti dies tpis eius) ꝓpter mala q̄ faciūt ⁊ minus durabit imperiū ⁊ dñium ipſoꝝ. Ps. Viri ſanguinū ⁊ doloſi nō dimidiabūt dies ſuos Job xxij. Viri impij qui ſublati ſunt ante tp̄s ſuum Prouerb. x. Anni impioꝝ breuiabunt̄: ⁊ interim (ꝑfudiſti eū ꝯfuſione) ipſa eñ pompa ſecularis ⁊ aſtutia emungendi eſt ei magna ꝯfuſio ſi aduerterēt Eſa.xxx. Erit vobis fortitudo pharaonis in ꝯfuſionem.i. pompa vel prudētia mūdi vel carnis: vel (ꝑfudiſti).i. ꝑfundes ſʒm q̄ ꝓmittis Oſee.iiij. Gloriam eorum in ignominiā ꝯmutabo.

45 ¶ Vſqȝquo domine auertis in finem: exardeſcet ſicut ignis ira tua.

¶ Vſqȝquo dñe) Quinta ps oſtenſo prius q̄ in dauid nō implent̄ ꝓmiſſiōes. hic oſtēdit in q̄ impleant̄.q.d. minoraſti dies regni iudeoꝝ: nō tñ ablato xp̄o ſʒ dilato (ſʒ vſqȝ q̄ dñe auertis).i. vſqȝquo durabit cecitas iſta qua auertit̄ iſrael a fide ⁊ ſalute: erit h̄ vſqȝ (in finē).i. ſemꝑ.q.d. nō: q꞉ cecitas ex ꝑte ꝯtigit in iſrl̓ vt plenitudo gentiū intraret: et ſic tandē iſrl̓ ſaluus fiat Roñ.j. (interim cum exardeſcet ſicut ignis ira tua).i. tota vindicabit ſe de ipſis: vel ſub interrogatōe ſicut illud ꝓmiſſum eſt (exardeſcet) ne (ſicut ignis ira tua).i. nunquid totū ꝯſumet ad modū ignis: abſit ſʒ potius.

46 ¶ Memorare que mea ſubſtātia: nunquid enim vane conſtituiſti filios hominum.

¶ Memorare) orō eſt vel ꝑdictio (que mea ſuba) ſit radix.ſ. yeſſe videlicet beata virgo ⁊ apl̄i: ⁊ loquit̄ hic ꝓpha in ꝑſona ſua orās ꝓ genere ſuo qd̓ licet peccauerit: ex eiꝰ tñ ſubſtātia orta eſt beata virgo de qua xp̄s carnem ſumpſit in qua genus humanū redemit. Dicit ergo (memorare q̄ mea ſubſtātia eſt) in ſenſu illo in q̄ nos dicimus: memento ſalutis auctor q̄ nr̄i quondā corpis ex illibata virgine na. for. ſump. ⁊ h̄ decet vt facias (Nunquid eñ vane ꝯſtituiſti oēs filios hoim).q.d. non in vanū creaſti hoiem qd̓ fieret: ſi eum ex toto deleres: vere nō in vanū ꝯſtituiſti eos q꞉ ſaluabunt̄ ꝑ xp̄m qui eſt de mea ſubſtātia: ꝑ alium aūt ſaluari nō pñt: ſʒ ꝑ admiratōe hoc dicit interrogatiue ⁊ nō enūciatiue: ⁊ inſurgendū eſt ꝓlationi huius dictōis.

47 ¶ Quis eſt homo qui viuet et non videbit mortem: eruet animā ſuam de manu inferi

¶ Quis).q.d. quātus (eſt hō qui viuet) ab effectu faciēs alios viuere in gloria (⁊ nō videbit mortē) eternā intellige: xp̄s enim ad horam mortuus eſt ⁊ reſurrexit Roñ.vj. Xp̄s reſurgēs a mortuis: iam nō morit̄ ⁊c. vel coniunctim pōt dici ſic (quis eſt hō qui viuet ⁊c.).i. cui ꝯueniant ſimul iſta tria q̄ viuat ita q̄ mortem nō videat (⁊ eruat aiam ſuam de manu inferi).q.d. nullus eſt niſi xp̄s: licet eñ duo prima ꝯueniāt oibus beatis poſt reſurrectionem: vt.ſ. viuūt ⁊ vltra mori nō poſſunt: nō tñ terciū ꝯuenit alicui eoꝝ nullus enim eruit aiam ſuam de manu inferi excepto ſolo xp̄o qui ꝑtātem habuit ponēdi aiam ſuam ⁊ iterum ſumēdi eam. ſicut ipſe Joh.x. Moralr̄ vox eſſe pōt penitentis ⁊ ad patriā ſuſpirātis (vſqȝquo dñe auertis in finē) Nō dicit quid: vñ dici pōt faciam tuā a nobis: vel noſtrā a te faciem miſ̓cdie a nobis peccatoribus faciē iuſticie ab impenitētibus: faciem glorie a ꝯtemplantibus ⁊ deſideranti bus te videre Hiere.xiiij. Multe ſunt auerſiones nr̄e tibi peccauimus expectatio iſrl̓ vel dr̄ auerſio dñi eius nō cōuerſio ſicut dr̄ idurāſſe cor pharaōis eo q̄ ipm̄ nō emolliuit. ſicut dr̄ Job.xxiij. Dñs molliuit cor meū h̄ aūt fit ꝓpter pctā. Vnde Amos.ij. Sup tribus ſceleribus iuda et ſup quatuor nō cōuertam eum eo q̄ abiecerit legem dñi ⁊ ſequit̄: mittam ignē in iuda ⁊ deuorabit edes hierlm: ⁊ hoc eſt qd̓ hic ſequit̄: exardeſcet ſicut ignis ira tua) Soph.j. In igne zelus eius deuorabit̄ oīs terra in ꝯſummationē cum feſtinatōe faciet cunctis habitantibus terram.i. amatoribus terre faciet finem quē illi nō ſperabāt: ſʒ vt iſtā irā auferas a nobis (memorare q̄ mea ſubſtātia).i. q̄ꝫ vilis ⁊ fragilis: q꞉ vapor ⁊ lutum Jaco.iiij. Que eſt vita nr̄a vapor ad modicum parens Job.vj. Nec fortitudo lapidis fortitudo mea nec caro mea enea ē Hiere.xviij. Sicut lutum in manu figuli: ſic vos in manu mea dicit dñs Eſaie lxiiij. Fictor meus es tu: nos vō lutū: hec aūt memoratio mitigat iram dei. Vñ dixit Geñ. Non ꝑmanebit ſpūs meus in hoie: q꞉ caro eſt: allegat ⁊ aliā rōnem quare dñs debeat iram auertere ab eo.ſ. q꞉ dñs creauit ⁊ recreauit euꝫ vt ad eterna gaudia ꝑueniret: vñ dicit (Nunquid eñ vane cōſtituiſti oēs filios hoim) dñs eñ in creatione ſtatuit primū in ſtatu innocētie: in recreatōe aūt ꝯſtituit quantū in eo fuit oēs hoies in ſtatu iuſticie: hoc autē vane feciſſet deus ſi in fine oēs hoies damnaret, ꝓpter hoc petit eccleſia dicēs. Nunc xp̄e te petimus miſerere q̄ſs qui veniſti redimere ꝑditos: noli damnare redemptos Roñ.v. Si cū adhuc peccatores eſſemus: xp̄us pro nobis mortuus eſt: multo igit̄ magis iuſtificati nunc in ſanguine ipſius ſalui erimus ꝑ ipm̄ ab ira: Non ergo vane ꝯſtituit hoiem dñs ſʒ vt ad veritatē ſummā ꝯtemplandā ꝑueniat ⁊ eam interim ꝑ ſpeculū ꝯtemplet̄: ſʒ ipſi hoies introduxerūt vanitatem ⁊ deſeruerūt veritatem Hiere.ij. Ambulauerūt poſt vanitatē ⁊ vani facti ſūt Roñ.j. Euanuerūt in cogitatōibus ſuis ſʒ q꞉ h̄ nō ſaluāt hoieꝫ niſi a pctō ſtudeat abſtinere. ſubiūgit remediū ꝯtra ardorē pcti.ſ. memoriam dicēs mortis (quis eſt hō qui viuet ⁊ nō videbit mortē).q.d. nullus Eccl̓s.ix. Nemo eſt q̄ ſemꝑ viuat ⁊ q̄ huius rei habeat fiduciā Eccli.vij. In oibus opibus tuis memorare nouiſſima tua: ⁊ ineternū nō peccabis. Et poſſet aliq̄s dicere: verū eſt qd̓ mori me oportet: ſʒ tñ nolo ceſſare a pctō: q꞉ poſt mortē faciam pniam ⁊ liberabo me a pena: vñ addit ꝯtra h̄ (eruet aiam ſuā de manu inferi) q̄ſi quis eſt q̄ hoc poſſit facere: nullus poſt mortē. ante mortē aūt nō pōt facere hō ꝑ ſe. poſtq̄ꝫ eñ cecidit in pctm̄ ⁊ in manū inferni nō pōt ꝑ ſe reſurgere. eſt eñ ſpūs vadēs ⁊ nō rediēs: ſed dñs eruit eam ſi ille penitere velit Eſaie.xlix. Equidē ⁊ captiuitas a forti tollet̄ ⁊ qd̓ ablatū fuerat a robuſto ſaluabit̄ fortē ⁊ robuſtū vocat diabolum Oſee.xiij. De manu mortis liberabo eos: de morte redimā eos.

L Moralit̄ i ꝑſona penitētis ſuſpirātis ad patriam.

¶ Vbi ſunt miſericordie tue antique domine: ſicut iuraſti dauid in veritate tua. 48

¶ Vbi ſunt miſ̓cdie) Sexta ps in qua oñdit q̄ etiā in mēbris implent̄ ꝓmiſſiōes ſpūaliter: ⁊ ſic pōt ꝯtinuari. Nullus eruit aiaꝫ niſi tu: ergo cū differas venire ⁊ eruere (vbi ſunt miſ̓cdie tue antique dñe).i. vbi eſt mō ille vſus miſe

rendi q̄ ſolus es miſereri antiquitus: miſerere ergo [nunc eruēdo nos ſicut miſertus es antiquitus educēdo ppl'm de egypto: ⁊ (ſicut iuraſti dauid).i. firmiter ſtatuiſti ſicut ſupra dixiſti: ſemel iuraui in ſctō meo (in veritate tua).i. in teipſo q̄ verax es: imo ipſa veritas Joh.xiiij. Ego ſum via veritas ⁊ vita. Primo ḡ allegat dei miſcdiam dicens. (vbi ſunt ⁊c̄.) Scdo veritatē eius dicens (ſicut iuraſti in veritate tua) Tercio allegat vituperiū qđ ſuſtinebāt ſcti: ⁊ aggrauat illud a pte coꝝ q̄bus inferꝛ cū dicit.

49 ❡ Memor eſto domine opprobrij ſeruorū tuoꝝ: quod cōtinui i ſinu meo mltaꝝ gētiū

❡ Memor eſto op.ſer.tuorū).i. qđ inferꝛ ſeruis tuis: vñ dicebat Hiere.xv. Scito qm̄ ꝓpter te ſuſtinui opprobriū. Scdo aggrauat illud a pte inferentiū q̄ntum ad multitudinē cum ſubiūgit (multarū gentiū).i. a multis gentibus illatū. Quarto allegat charitatē qua ſuſtinebāt ſcti opprobria cū dicit (qđ ꝯtinui in ſinu meo) ſicut rem dilectā in ſinu abſcondimus. Quinto allegat maliciam inferentium dicens.

50 ❡ Quod exprobrauerūt inimici tui domine: qđ exprobauerūt cōmutationē xp̄i tui.

❡ Qđ exprobaue.ini.tui dn̄e).ſ. iudei ⁊ gētiles te odio habētes: ⁊ determinat qđ eſt illud opprobriū dicens (qđ exprobauerūt ꝯmutationē xp̄i tui).i. q̄ xp̄us ꝯmutatus eſt de morte ad vitam: h̄ cōmutatio ſignificata fuit.j. Re.xxj. vbi dauid immutauit faciē ſuā coram achis ⁊ tympanizabat ad oſtiū ⁊ defluebant ſaliue in barbā eius: in paſſione eīn dn̄s pi corā iudeis mirabiliter immutauit faciē ſuā.i. filiū Abac.iij. ibi.i. in paſſione abſcōdita eſt fortitudo eiꝰ: ad vltimū agit grās de iſto opprobrio oñdēs quā vtilitatē habēt ſcti in ſuſtinētia opprobrioꝝ: vñ dicit.

51 ❡ Benedictus dominus ineternū: fiat fiat

❡ Bn̄dictus dn̄s) ⁊ hoc nō ad tp̄s (ſ ineternū) ⁊ oim ſanctorū ꝯſenſum apponit cū ſubiūgit (fiat fiat) Moraliter (vbi ſunt miſcdie tue) verbū eſt querētis vbi ſit ⁊c̄. ſic ḡ debet quilibet dicere q꞉ dꝫ querere miſcdiā Luce.xj. Qui querit inuenit Prouer.xxj. Qui ſequiꝛ iuſticiā ⁊ miſcdiā inueniet vitā ⁊ iuſticiā ⁊ gloriā: ecce plus inuenit q̄ꝫ querat (antique) hoc pōt legi in bono ⁊ malo. In bono ſic: ſi vetera vulnera redeāt oportet redire ad veterē medicinā vt antiq̄s morbis rn̄deat antiqua mia: prime aūt antique miſerie fuerūt ſeruire pharaoni in luto latere ⁊ palea Exodi.j. Hec ſeruitus iam rediit: Pharao interp̄taꝛ diſſipatio ſub iſto rege iam ſeruit ppl's iſrl'.i. clerici q̄ iam in magna parte ſunt in ſciſmate ⁊ ſeruiūt in luto luxurie ⁊ latere auaricie ⁊ palea ſupbie. Neceſſariū ḡ eſſet ſm antiquā miam veniret aliq̄s moyſes.i. aliquis p̄latus extractus de aquis voluptatis ⁊ diuitiarū p quē liberarēt. Itē alia miſeria fuit ppl'o iſrl' q̄ opp̄ſſit eos eglon Iud.iij. Eglon interp̄taꝛ feſtiuitas inutilis ⁊ ſignificat gaudiū mūdi ⁊ ꝯmeſſatōes ⁊ talia q̄ multū regnāt in clericis ⁊ aliis hoibꝰ mia antiqua q̄ de h̄ liberauit eos fuit p aioth q̄ interfecit eum pcutiēs in vētre ſica. Aioth interp̄taꝛ laus: ⁊ valde laudabilis eſt ſobrietas ⁊ ꝯtemptus mūdi ventrē huius eglon bn̄ vulnerauit apl's ſica.i. gladio verbi dei: cū dixit.j. Cor.vj. Eſca ventri ⁊ venter eſcis: deus autē ⁊ hunc ⁊ has deſtruet. Item Iud.vj. dī q̄ madian opp̄ſſit eos ⁊ ceteri orientales: hi ſunt ſupbi ⁊ ambicioſi qui ſemp ſunt in hortubos aūt deſtruxit dei mia: p gedeonē q̄ interp̄taꝛ circuiēs in vtero: ecce humilitas: qui eīn circuit in vtero bn̄ paruulus eſt (ſicut iuraſti) Ezech.xviij. In quacūq̄ hora ingemuerit pctōr oim iniq̄tatū eius nō recordabor ampliꝰ. (dauid).i. cuilibet fideli (in veritate tua).i. in xp̄o q̄ eſt veritas Joh.xiiij. ⁊.ij. Cor.v. Deus erat in xp̄o mūdū recōcilians ſibi: vel (ſicut iuraſti in veritate).i. ſicut ꝓmiſiſti i verbo euāgelij Joh.xvij. Sermo tuus veritas ē. In malo aūt pōt legi (vbi ſunt mie tue antique dn̄e) antiqua dei mia fuit dare tp̄alia: hāc miam querūt multi: mia aūt noua eſt ſubtrahere tp̄alia ⁊ dare regnū etn̄ū: hāc vult dn̄s: vt q̄ramꝰ Math.vj. Primū q̄rite regnū dei ⁊ iuſticiā eiꝰ (mēor eſto dn̄e op.ſer.tuoꝝ) iſte etiā vſus in bono ⁊ i malo legiꝛ. ſerui eīn dei ſūt in opprobriū: ſm q̄ dī.ij. Thi.iij. Oēs q̄ pie volunt viuere in xp̄o ieſu pſecutionē patienꝛ. q.d. tales ſunt in opprobrio Hiere.xx. Factus ſū in deriſum tota die: oēs ſubſannabāt me: q꞉ iā olim loq̄r vociferans iniq̄tatē ⁊ vaſtitatē clamito. q.d. iō ſubſannāt me: q꞉ deteſtor pctā ⁊ ꝯminor inferni tormēta: q꞉ (ꝯtinui in ſinu meo) felix eſſet q̄ h̄ poſſet dicere dn̄o vt memor eſſet dn̄s quō ſuſtinet opprobria: ⁊ q̄ tn̄ ea approbat q̄ abſcondit ea i ſinu ſuo vt rē charā ⁊ pcioſam ⁊ vere charā eo q̄ btitudinē affert Math.v. Bti eritis cū maledixerint vobis hoies ⁊c̄. Act.v. Ibāt apli ⁊c̄. ⁊ qđ plus ē (multaꝝ gen.) Pſ. Multi inſu.ad.me. In malo ſic legiꝛ (mēor eſto ⁊c̄) opprobriū eccl'ie (⁊ ſeruoꝝ) dei ē mala vita p̄latoꝝ: ex hoc eīn arguiꝛ ſubditos eſſe malos Eccli.xlj. De pr̄e impio q̄runꝛ filij: qm̄ ꝓpter ipm̄ ſunt in opprobrio: ⁊ illud opprobriū ē (multaꝝ gentiū) q꞉ quāto p̄latus ē in loco ſupiore tāto a p̄libus videꝛ eiꝰ turpitudo: nō tn̄ debēt eā filij eius ⁊ ſubditi ꝓpalare: vñ dicit (qđ ꝯtinui in ſinu meo).i. in ſecreto mētis mee Eccli.xix. Audiſti verbū apud ꝓxi.tuū ꝯmoriaꝛ in te fidēs qm̄ nō te dirūpet hꝰ dederūt nob figurā ⁊ exēplū ſem ⁊ iaphet Gen̄.ix. Qui operuerūt verēda pr̄is ſui q̄ cham diſcoopta nūciauerat (qđ exprobrauerūt ini.tui dn̄e) ſm vtrāq̄ expoſitionē inimici iſti ſunt amici mūdi Iac.iiij. Qui amicꝰ fuerit huiꝰ mūdi inimicꝰ dei cōſtituiꝛ: iſti exprobrāt bonis ⁊ paupibꝰ ⁊ deſpiciūt eos Prouer.xvij. Qui deſpicit pauperē exprobrat factori ſuo Prouer.xiiij. Qui calūniaꝛ egenū exprobrat factori ſuo. Itē ſm ſcdam (inimici xp̄i) ſūt heretici q̄ multū exprobrāt eccleſie ⁊ xp̄ianis ꝓpt̄ p̄latos: vñ ſignificati ſūt p philiſteū q̄ dicebat.j. Reg.xvij. Ego exprobraui agminibꝰ iſrl' hodie ille q̄rebat ſingulare certamē ⁊ iſti audēt xp̄ianos ⁊ clericos ⁊ p̄latos ꝓuocare ad diſputationē: ⁊ q̄d exprobrāt ſb̄iūgit (qđ expro.ꝯmu.xp̄i.t.) xp̄i dicunꝛ oēs p̄lati.i. vncti. Itē reges ⁊ pugiles.i. clauſtrales: hoꝝ oim facta eſt ꝯmutatio. exprobabilis.i. de bono i minꝰ bonū: vel i malū Prouer.xxvj. Gr̄a ⁊ amicicia liberāt q̄s tibi ſua ne exprobabilis fias.i. gr̄a remiſſiōis pcti ⁊ caritas dei ⁊ ꝓximi: hāc cōmutationē exprobrāt iīmici ſupradicti: hāc deplorat Hiere. Tren̄.iiij. Quō obſcuratū ē auꝝ mutatꝰ ē color optiꝰ. dn̄s aūt imutabilis ē inetn̄ū: vñ (bn̄dictus dn̄s inetn̄ū) ſ quō a nob bn̄diciꝛ ſm q̄ dī heb.vij. Sine vlla ꝯdictōe qđ minꝰ eſt a meliore bn̄diciꝛ: ḡ deus ab hoie nō pōt bn̄dici.

❡ Eſt bn̄dictio multiplex.

❡ Collatōis ſic nō bn̄dicimus illum ſ ipſe nos. Pſ. Bn̄dicat nos deus ⁊c̄. — N Bn̄dictio multiplex

❡ Approbatōis ſic bn̄dicimus eū amantes eius bn̄dictionem. Pſ. Bn̄dicamus patrē ⁊ filiū cum ſctō ſpū.

❡ Laudis ſic bn̄diciꝛ ab omni creatura Dan̄.iij. Bn̄dicite oia opa dn̄i dn̄o.

❡ Conſecratiōis ſic bn̄dicimus ip̄m in altari.j. Cor.x. Calix bn̄dictōis cui bn̄dicimus.

❡ Sanctificatōnis Joh.xvij. Ego ꝓ eis ſctifico meip̄m.j. Reg.xxv. Bn̄dictus dn̄s deꝰ iſrl' q̄ miſit te hodie in occurſum meū ⁊ bn̄dictū eloquiū.t. ⁊ bn̄dicta tu q̄ ꝓhibuiſti me ne irē hodie in ſanguinē ⁊ vlſciſcerer manu mea: ita dixit dauid ab abigail. Xp̄s ſignificaꝛ p dauid. Btā Maria p Abigail q̄ interp̄taꝛ pr̄is mei exultatio: ipſa occurrit xp̄o ne puniat. Nabal virū ſtultū p quem pctōres intelliguntur ⁊ eius eloquiū eſt orō ꝓ pctōribus (fiat fiat) dicit eccleſia optās xp̄i bn̄dictionē duplicē in ſtola corpis ⁊ aīe.

❡ Pſalmus LXXXIX — Pſ. lxxxix.

D Omine refugium factus es nobis a generatione in generationem.

Titulus (orō moyſi hois dei) In p̄cedenti pſ. egit de ꝓmiſſis q̄ p xp̄m implebunꝛ: ſ q꞉ nō ſūt adhuc oia ipleta pōiꝛ in h̄ pſ. orō in q̄ petit vt oia ꝯpleāꝛ ꝓmiſſa. ⁊ ē orō moyſi: nō q꞉ hūc pſ. ꝯpoſuerit moyſes: ſ q꞉ ꝯſilia orauit: vel q꞉ in h̄ pſ. tangunꝛ illa q̄ facta ſūt: q꞉ ꝓmiſit filijs iſrl' terrā ꝓmiſſiōis ⁊ illos iduxit: lꝫ nō intrauerit q̄ terra ſignificat vitā etn̄ā: de q̄ h̄ agiꝛ Intētio ē monē ad ꝯtēptū veteris vite ⁊ ad amorē noue. Modꝰ triptitꝰ eſt pſ. ꝓ etn̄ū

In the left margin beside verse 51:

M Moraliꝛ de miſcdia dn̄i antiq̄ miſerie rn̄dēt antiq̄ figuraliter in bono et malo.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf